

XXX. évfolyam | 2018/4.

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

ngján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján
Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

Becsengettek...	2
Altisztavatás 2018	3
Ünnepeltek a repülő-műszakiak	6
Doromboló fém	8
Ejtőernyős világbajnokság Szolnokon	10
Járórbajnokság logisztikusoknak	12
Az úrvacsora	14
Poszter	16
A honvédelmi nevelésről	18
Lövész-logisztikus honvédelmi tábor	24
Erdőkövésd Challenge	26
Nemzetközi érdeklődés	30
Humor	31
Történelmi visszatekintés	32

BECSENGETTEK...

Így, szeptember elején minden iskolában megtörténik a jól megérdemelt nyári szünet utáni első becsengetés. A Magyar Honvédségnél is véget ért a szabadságolási időszak, elindultak a szeptemberi tanfolyamok az alakulatoknál, és az Altishti Akadémia nappali képzésére is megérkeztek már az elsőéves hallgatók. Az idei év azonban mégis kicsit más, mint a többi, hiszen októbertől elindul az egységes zászlósképzés, első lépcsőjeként az „acélkocka” képzési koncepciónak, aminek a célkitűzése nem kisebb, mint az altisztképzés teljes megújítása. A változás megalapozza azt a mentális átalakulást, amely a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program sikerének az egyik fontos pillére és a jövő professzionális haderejének alapja.

Szeptember eleje szintén történelmi időszak a NATO és a Magyar Honvédség történetében, hiszen Bogdán Tibor főtörzszászlós úr, első magyar vezénylőzászlósként megkezdte szolgálatát Norfolokban, a NATO egyik stratégiai parancsnokságának, az ACT-nek (Allied Command Transformation – Szövetséges Transzformációs Parancsnokság) vezénylőzászlósként.

Szeptember elején megkezdtek szolgálatukat a most avatott tisztek és altisztek az alakulataiknál, javarészt már túl vannak a beillesztő foglalkozásokon, és minden – a beosztási szintnek megfelelő – elméleti tudással rendelkeznek. Mentoraik segítségével megtették első szárnypróbálgatásaikat e tudás gyakorlattá történő formálására. Fontos lépések ezek, amelyek mindenki számára ékes bizonyítékul szolgálnak, hogy a magyar altishti kar fejlődése jó úton halad, felnőtt azokhoz a feladatokhoz, amelyeket Magyarország védelme, a szövetségesi tagságunkból adódó kötelezettségeink megkövetelnek ettől az állománykategóriától. Természetesen hátra még nem dőlhetünk, bőven akad még tennivalónk.

S ha már tennivalók, mit tehet az egyén, a katona, hogyan járulhat hozzá mindenki ezekhez a sikerekhez? Fontos, hogy higgyen önmagában, ne csak nézzen, hanem lásson is, lássa azokat a kis lépéseket, a tizen-, huszonéve nem tapasztalt csodákat, amelyekkel nap nap után szembetalálkozik. Higgyen a sikerekben, bizzon parancsnokaiban, katonatársaiban, hiszen a katonalét igazi csapatmunka, amely bizalom, elhivatottság és magas szintű tudás nélkül mit sem ér. A most induló tanfolyamokon, képzéseken részt vevők becsülik meg azt a bizalmat és elismerést, amit előjáróiktól kaptak, legjobb tudásuk szerint vegyenek részt aktívan a tanórákon és hasznosítsák a megszerzett tudást a napi életük során. Ezek szellemében támogassák parancsnokaikat, gondoskodjanak alárendeltjeikről. Ez a tudás azonban csak egy nyers gyémánt, amelyet még tovább kell csiszolni, tökéletesíteni kinek-kinek a szakmaisága, személyes tapasztalatai alapján, kihozva önmagából azt a maximumot, amellyel hatékony részesévé válhat annak a csapatmunkának, amely a siker és a Magyar Honvédség jövőjének kulcsa.

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

ALTISZTAVATÁS 2018

2018. július 8-án 278 frissen avatott őrmester kezdte meg szolgálatát a Magyar Honvédség alakulatainál. Közülük 37 fő az iskolarendszerű, kétéves képzés keretein belül szerezte meg az altiszti pálya megkezdéséhez szükséges végzettséget, a többiek valamely tanfolyami képzés sikeres teljesítésével váltak jogosulttá az első ezüstcsillog viselésére.

Egy gondolat erejéig szeretnék kitérni az altisztavatást megelőző idő-

szakra, a felkészülésre, hogy megköszönjem a „hogyan lehet megoldani hozzáállást”, melyet minden oldalról tapasztaltam. Köszönet elsősorban az esküt tett, de az alakzatban, illetve a rendezvényen valamilyen szerepet vállaló teljes állománynak a fegyelmezett hozzáállásáért, a döntéshozóknak, minden szervezőnek és együttműködőnek, akik lehetővé tették, hogy talán a leginkább az esemény szellemiségéhez méltó helyszínen, Budapes-

ten, a Hősök terén valósulhatott meg a rendezvény. Szeretném megköszönni felkészítőinknek, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia parancsnokának, Bozó Tibor dandártábornok úrnak, illetve a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység katonáinak, Nagy Ernő főhadnagy és Bence Gábor főtörzsőrmester uraknak, hogy teljes szakmai, emberi tapasztalatukkal, fáradhatatlan koncentrációval irányították a felkészülést, hogy kihozhassuk magunkból azt a maximumot, ami egy hét alatt lehetséges volt.

Két frissen avatott őrmesterrel, a Honvéd Vezérkar főnöke által elismerésben részesített Nagy Anita Ilona (a Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred Vezetéstámogató Szakasz állományából) és az eskü szövegét előmondó Hegyi Norbert (a Magyar Honvédség 24. Bornemissza Gergely Felderítő Ezred Mélységi Felderítő Század állományából) őrmesterekkel készítettem rövid interjút, hogy a Honvéd Altiszti Folyóirat hasábjain megmaradjon emlékként az a „pillanatfelvétel”, mely a 2018. évi altisztavatást követően készült róluk.

– Tisztelt fiatal Őrmesterek! Engedjék meg, hogy vezető altisztként köszöntsem önöket a honvéd altiszti kar kötelékében! Kérem, mutatkozzanak be és mondják el, miért döntöttek úgy, hogy a katonai pályát választják!

Nagy Anita Ilona: Bugacon nőttem fel, középiskolai éveimet Kiskunfélegyházán töltöttem. Ez idő alatt eldöntöttem, hogy katonai vonalon szeretném folytatni tanulmányaimat. A katonai pályát érdekesnek és kihívásokkal telinek véltem. Ekkor találtam rá az Altishti Akadémiára, ahová érettségi után sikeresen felvételiztem.

Hegyí Norbert: Debrecenben születtem és nőttem fel. Középiskolai tanulmányaimat az Ady Endre Gimnáziumban fejeztem be. Gyermekkori

vágyam volt, hogy katona legyek, nem volt más gondolatom, a katonai pályán akartam továbbtanulni, így az Altishti Akadémiát választottam.

– *Mi volt a legnehezebb pillanat vagy időszak a kétéves altisztképzés során, és mire emlékeznek vissza a legszívesebben?*

N. A. I.: Nekem a második év vége volt a legnehezebb, amikor a zárógyakorlat, a vizsgák és aztán az altisztavatásra felkészítő próbák miatt folyamatos nyomás nehezedett ránk. A felkészítésnek és a rendszeres tanulásnak köszönhetően sikeresen vettük ezeket az akadályokat. Rengeteg szép emlékekkel gyarapodhattunk a két év során, de számomra a legemlékezetesebb az volt, amikor lehetőségünk nyílt a németországi Hohenfelsben tölteni közel egy hónapot egy nemzetközi gyakorlaton. Itt olyan tapasztalatokkal és tudással gyarapodtunk, amit mindennapi szolgálatteljesítésünk során is kamatoztatni tudunk.

H. N.: Számomra a záróvizsgák időszaka volt a legnehezebb, amikor számot kellett adnunk a két év alatt megszerzett szakmai, illetve általános katonai tudásunkról. Úgy érzem, jó felkészítést kaptunk, így gond nélkül sikerült megfelelnünk a velünk szemben támasztott követelményeknek. A két év alatt számos szép emlékre tettem szert, de mégis kettőt szeretnék kiemelni. A legemlékezetesebb időszak számomra is az volt, amikor a honvéd tisztjelölt-társainkkal közösen vehettünk részt a németországi Hohenfelsben egy több nemzet katonáinak részvételével

végrehajtott gyakorlaton. A legfelelősebb pedig egyértelműen a Hősök terén megrendezett altisztavatás volt.

– *Nagy nyilvánosság előtt szerepelni, fiatal őrmesterként kardfogatásokat begyakorolni, esküt elmondani nem egyszerű feladat. Hogyan viselték a nyomást, milyen érzésekkel álltak a figyelem középpontjában, hogy érezték magukat a rendezvényen?*

N. A. I.: Számomra hatalmas megtiszteltetés volt, hiszen nem mindennapi pillanatnak lehettünk a részesei. Az avatást megelőző próbák intenzívek voltak annak érdekében, hogy a Hősök terén minden „a terv szerint menjen”, hogy egységességet, fegyelmet és erőt sugározzon az alakzat. Nagy nyomás nehezedett ránk, mivel mindannyian tökéletesen akartuk végrehajtani az alakfogatásokat.

H. N.: Az elején, nem tagadom, izgultam, de a gyakorlások és az altisztavatás során ez átalakult, pozitívan változott, és a meghatározó érzés a büszkeség, a pillanat megélése volt. Hatalmas élményt nyújtott az egész avatás, számomra a legfelelősebb az eskütétel pillanata volt.

– *Milyen rövid és hosszabb távú célokat tűztek maguk elé?*

N. A. I.: Amikor eljön az ideje, szeretném tovább folytatni tanulmányaimat, hogy minél képzetesebb altiszt lehessenek, hogy hatékonyan, magas szakmai színvonalon szolgálhassak alakulatomnál.

H. N.: Célom, hogy a Magyar Honvédség sikeres, jó altisztjévé váljak, aki magas szinten képes teljesíteni feladatait. Úgy gondolom, hogy először tapasztalatot kell szerezni, majd tanfolyamokon szeretném a megszerzett tudásom gyarapítani, ha lehet idehaza és külföldön egyaránt, hogy később missziós szolgálatban is kipróbálhassam magam. Szeretnék mind a katonai szervezetem, mind a szűkebb alegységem hasznos, jól felkészült tagjává válni.

– *Tisztelt Őrmesterek, fiatal altisztek, köszönöm az interjút, és tiszta szívből azt kívánom Önöknek, hogy sok napfény és sikerek kísérjék pályájukat, érjék el céljaikat, és ne feledjék jelmondatunkat: „Erős akarat minden akadályt legyőz, erős akarat csak erős hitből fakad!”*

*Sóos Lajos főtörzsszázászlós
Fotó: Tischler Zoltán*

ÜNNEPELTEK A REPÜLŐ-MŰSZAKIAK

Ünneplő repülő-műszakiak

Július 2-a minden évben a repülő-műszaki szakállomány fegyvernemi napja. Az idén tizenkettedik alkalommal gyűlt össze a szakma, tisztelegve az első magyar repülőgép-konstruktőr, Adorján János előtt.

A 20. században az aviatika bölcsője az európai kontinensen, Franciaországban volt, Adorján János gépészmérnök is ott látott először gépmadarakat. Hazatérve már saját repülőgépek terén dolgozott, amellyel 1910. január 10-én emelkedett először hivatalosan is a magasba. Libelle-Szitakötő nevű monoplánja volt az első magyar konst-

rukciójú, magyar motorral és hazai anyagokból épített repülőgép, így halálának évfordulója – július 2-a – 2007 óta hivatalosan is a repülő-műszaki szakállomány fegyvernemi napja.

Az ünnepségen, melynek a hagyományok szerint a Magyar Honvédség Légijármű Javítóüzem adott otthont, felolvasták Magyarország honvédelmi miniszterének és a Honvéd Vezérkar főnökének köszöntőjét a „Repülő-műszakiak Napja” alkalmából, amelyben többek között elhangzott: a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programnak köszönhetően előtérbe kerül a

Magyar Honvédség légi eszközparkjának bővítése és a már meglévő eszközök korszerűsítése, nagyjavítása is. „Az új fejlesztések és beszerzések új feladatokat és újabb kihívásokat is jelentenek, de a cél, a törekvés és az eltökéltség mindvégig ugyanaz marad: tevékenységükkel biztosítani az ország légterének szuverenitását, a légtérbiztonság megőrzését, segíteni a szárazföldi haderőnem harctevékenységét. Az Önök munkája garantálja a biztonságot és a megbízhatóságot mindezen célok elérésében” – hangzottak az elismerő szavak.

Folytatásként Csák Tamás ezredes, a Magyar Honvédség Logisztikai Központ Technológiai Igazgatóság igazgatójának köszöntőjét hallhattuk. Ezredes úr részletezte a repülő-műszaki szakma múltját és jelenét, valamint ugyancsak méltatta a szakállomány elhivatottságát, fegyelmezett és példaeértékű munkáját.

„Repülős alakulatok és szervezetek lévén, a repülő-műszakiak napján emlékezni szeretnénk azokra a magyar repülő-műszakiakra, akik a repülőtechnikával foglalkoztak, akik terveztek és építették, karbantartották és üzemeltették a Magyar Honvédségben valaha rendszeresített repülőeszközöket. Nevüket ugyan ritkán őrzi meg a történelem, de munkájuk révén nagy-

Előljárói elismerések átadása

Főhajtás a nagy elődök emléke előtt

A tisztelet virágai

ban hozzájárultak a légi hadviselés eredményességéhez. Valamennyi magyar repülő-műszaki tevékenységével magas fokú szakmai hozzáértésről, elkötelezettségről és felelősségtudatról tesz tanúbizonyságot nap mint nap. Ők azok, akik biztosítják a légijárművek folyamatos alkalmasságát és hadrafoghatóságát. Munkájukon nemcsak a repülőgépek állapota, de személyzetük élete is múlik... Ezek a képességek elképzelhetetlenek lennének a repülő-műszaki állomány lelkiismeretes, fáradtságot nem ismerő, precíz munkája nélkül.”

Az ünnepség további részében előljárói elismerések átadására került sor, amelynek keretében a tizenegy elismerésből nyolcat altiszteknek adományoztak. Ez az arány is jól mutatja, hogy a repülő-műszaki szakállomány kötelékében jelentős számú, feladatát nagy hozzáértéssel és elkötelezettséggel végrehajtó altiszt teljesít szolgálatot.

Végezetül a résztvevő alakulatok, rendőrök, nyugállományú szervezetek, kollégák és a katonai repüléshez kötődő civil szervezetek elhelyezték a megbecsülés koszorúit a repülő-műszakiak emléktáblája előtt.

Ménkü Judit

Fotó: Szűcs Attila törzsszázlós

DOROMBOLÓ FÉM

Idén Magyarország, azon belül Budapest adott otthont július 14–19. között az immár 8. alkalommal megrendezett Iron Cat 2018 elnevezésű, szerb–magyar közös gyakorlatnak. A gyakorlaton 37 szerb és 67 magyar katona vett részt; az állomány magját a mindkét országban szolgálatot teljesítő folyami hadihajós alegységek delegáltjai adták. A hadihajós szaktevékenység mellett tüzszerészbúvárok is nagy szerephez jutottak a gyakorlat során mindkét

fél részéről. A Magyar Honvédség 1. Tüzszerész és Hadihajós Ezreden, valamint a Szerb Folyami Flottillán kívül más alakulatok is képviseltették magukat, így a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis és a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár.

A gyakorlat megnyitó eseményére július 15-én került sor a mohácsi folyami határátkelőnél. Szilágyi Zsolt Lajos alezredes, az MH 1. HTHE

parancsnoka megnyitóbeszédében elmondta, hogy a két ország hadihajós egységeinek, alegységeinek együttműködése elengedhetetlen, mivel a változó világunkban újfajta kihívásokkal kell szembenézni, és a hosszú évek óta tartó gyakorlatsorozat felkészülést biztosít a résztvevők számára, amelynek feladatai mindenkor igazodnak a mindenkori biztonsági környezet követelményeihez.

A határtól Budapestig tartó úton az első kihívás a Tass településnél található Turbina-öbölben megtartott pihenő alatt érte a gyakorlatozókat, amikor is a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonái, felderítő feladataik ellátása során megpróbálták feljutni az aknamentesítő hajók fedélzetére. A támadást a hajókon szolgálatot teljesítő katonák sikeresen megghiúsították.

Másnap, július 16-án a hadihajók folytatták útjukat a fővárosba, mialatt riadógyakorlatokat végeztek, valamint különböző manővereket, szállítmánykísérési, folyam-, illetve határőrizeti feladatokat, járőrtevékenységet gyakoroltak. Úton Budapest felé, Ercsi térségében egy néhány fős diverzáns csoport kézi fegyverekkel a szárazföldről, egy Meteor célrepülőgép pedig a levegőből támadta a köteléket – ez az elem újdonság volt a gyakorlat történetében. A katonák felkészültségének köszönhetően ezt a támadássorozatot is sikerrel visszaverték, így tovább folytatták útjukat a Magyar Honvédség Hadikikötőjébe.

A Hadihajós Alosztály fellegvárába rendben megérkezett a hajókaraván, és

mindenki elfoglalta a kijelölt helyét a kikötőben. A két nemzet lobogójának felvonása és egy rövid köszöntő ünnepség után közös ebéddel kezdődött meg a szerb–magyar együttműködés fő eleme. A nap további részében mindenki rendbe rakta egyéni felszerelését, és megindult a felkészülés a következő napok gyakorlati foglalkozásainak végrehajtására.

A feladat szerint a hajóköteléknek, ami 2 magyar és 2 szerb aknamentesítő hajóból állt, járőrözést kellett végrehajtania a kijelölt Duna-szakaszon, miközben szinte minden irányból, pontosabban először a levegőből, majd a vízről és utána a szárazföldről érkezett támadás ellenük. A légi támadást a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis egyik forgószárnyasa hajtotta végre. Néhány rácsapás után a hajófedélzeti 20 mm-es gépágyú tűzereje eltántorította ellenséges szándékától a helikoptert és annak személyzetét. A következő mozzanatban egy naszád és annak diverzáns legénysége indított támadást a hajókaravánnal szemben kézfegyverekkel, majd megpróbálta feltartóztatni és elfoglalni az egyik aknamentesítő hajót. A naszádot és annak legénységét pillanatok alatt semlegesítették, egy gumicsónakkal érkező speciális egység annak fedélzetére szállt, átvették az irányítást, majd az egyik hadihajó által vontatásra vették. A manőver végrehajtása során a környező partokról is támadást intéztek ellenséges csapatok. A többségében kézfegyverekkel végrehajtott

támadást a hadihajók gépágyújával sikerrel elhárították.

A korábban már említett bűvartvékenységről sem szabad megfeledkezni, hiszen szintén a gyakorlat részét képezte ez a feladat is, amit a magyar és szerb bűvartűzszerekkel közösen végeztek el. Az AM 22 aknamentesítő hajó a kijelölt területen, partközépen horgonyt vetett, és az általa vontatott PMP-komplemen kialakított merülőbázisról hajtották végre a munkát bűváraink.

A hajók, illetve az alegységek rendeltetéséből adódóan a hajózható vizekben előtalált robbanótestek kiemelése és hatástalanítása is a feladatok közé tartozik. Ezt a műveletet gya-

korolták közösen a gyakorlaton résztvevő bűvárok.

A fentiekben leírt mozzanatok pár perc alatt végbementek, de azt tudni kell, hogy ez a pár perc gyakorlással töltött órák sokaságát, és a mozzanatok hibátlan és precíziós koordinálását igényelte. A munkafolyamatok természetesen nemcsak a hajókon folytak. A parti részlegek összehangolt, professzionális tervező-, szervezőmunkája is nagyban hozzájárult a gyakorlat sikeréhez.

Az Iron Cat 2018 záróakkordja az úgynevezett VIP-nap volt, amikor az előzőekben begyakorolt mozzanatokot a meghívott vezetők és a sajtó képviselői előtt mutatták be. A szerb hadsereget Antrić Andria ezredes, a Szerb Folyami Flottilla parancsnoka, a Magyar Honvédséget Sándor Zsolt dandártábornok, a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnemi főnöke képviselte, ott volt Újpest polgármestere, valamint számos rendőrségi és katasztrófavédelmi vezető. A gyakorlat végrehajtását mindkét nemzet részéről kiválóra értékelték, ami mutatja, hogy a befektetett munka meghozta gyümölcsét és megérte a sok gyakorlással töltött óra, a rengeteg erőfeszítés. Az Iron Cat gyakorlatsorozat nagy valószínűséggel az elkövetkezendő években is folytatódik majd. A következő közös együttműködésnek jövőre Szerbia lesz a házigazdája.

*Turóczy Attila főtörzsőrmester
Fotó: Hanzelik Tamás őrmester*

EJTŐERNYŐS VILÁGBAJNOKSÁG SZOLNOKON

A világ legjobb ejtőernyősei versenyeztek augusztus 9–20. között a szandaszőlősi sportrepülőtéren. Hazánknak mint a Nemzetközi Katonai Sporttanács (Conseil International du Sport Militaire – CISM) által felkért 42. Katonai Ejtőernyős Világbajnokság szervezőjének a versenybírókkal és a kísérőkkel is számolva közel ötven országból érkező, több mint hétszáz vendég elhelyezéséről, étkeztetéséről és szoros napirendjéről kellett gondoskodnia. Ilyen nagyszabású, rangos katonai bajnokságot a sportág történetében Magyarország még nem rendezett.

A verseny Szolnokon zajlott, harminckilenc ország részvételével. A katonai ejtőernyős válogatott kapitánya Bánszki Tamás százados, a Magyar Honvédség 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis ejtőernyős kiszolgáló csoportjának parancsnoka volt. Rajta kívül a csapat valamennyi tagja a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázison szolgál: Hirschler Gábor zászlós, Varga Tamás zászlós, Gál Szabolcs törzsrámcsoportvezető, Horváth Ferenc őrvezető, Asztalos István önkéntes műveleti tartalékos zászlós. A résztvevők három versenyszámban, célba ugrásban, formaugrásban és stílusugrásban küzdöttek a helyezésekért. A Magyar Honvédség válogatottja csak célba ugrásban indult.

A verseny lebonyolítását szakterületeiknek megfelelően a Magyar Honvédség szinte valamennyi alakulata, katonai szervezete segítette. A szervezőbizottság elnöke Szabó László dandártábornok, a Magyar Honvédség Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság (MH HFKP) megbízott parancsnokhelyettese, titkára dr. Eleki Zoltán ezredes, az MH HFKP Honvédelmi Felkészítő és Katonai Testnevelési Osztály vezetője volt. Válogatottunk felkészítését a Szolnoki Honvéd Ejtőernyős Sport Egyesület is jelentős mértékben támogatta. A bajnokság sikeres lebonyolításához Szlovénia két PC-6 Pilatus repülőgépet ajánlott fel, a versenyközpont személyzete pedig Németországból érkezett. A verseny

A célterület

szervezésében és lebonyolításában a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis kapta a fő szerepet.

Stílusugrás

A stílusugróknak 2200 méter magasból induló zuhanás közben kell végrehajtaniuk egy előre meghatározott, különböző irányú fordulatokból álló gyakorlatsorozatot. Mozdulataikat a földön telepített teleobjektívés digitális kamerákkal rögzítik, majd a felvételeket egy öttagú bírói testület értékeli ki. A feladat vízszintes fordulatokból, valamint hátraszaltókból áll. A gyakorlatot a végrehajtási idejük és a kivitelezés közben elkövetett hibák figyelembevételével értékelik. Hibának számít, ha az ugró nem pontosan tér vissza a kiinduló helyzetbe. Az eltérés mértékétől függően kapnak büntető másodperceket. Dobogós helyezéshez 5,5–6,2 másodperc közötti eredmény szükséges.

Négyfős formaugrás

A gépelhagyási magasság 3200 méter, 35 másodperces zuhanási idővel (munkaidő). A négy versenyzőnek zuhanás közben érintési távolságban kell elhelyezkedni egymáshoz képest úgy, hogy meg is fogják egymást. Ezáltal egy bizonyos alakzatot kell „megrepülniük”. A cél, hogy olyan sok pontot érő alakzatot hajtsanak végre, amennyi csak

Cél-cipő

lehetséges a munkaidőn belül, mialatt helyesen követik az előírt sorozatokat. Az értékelés öt ugrásból történik. Az nyer, aki a legtöbb helyes alakzatot tudja formálni. A munkaidőn túl végrehajtott alakzatváltás nem érvényes. A csapat ötödik tagja a légi kamerás, aki zuhanás közben, a fején elhelyezett kamerával, biztonságos távolságból rögzíti az ugrást, amely alapján a bírói testület értékelni tudja a végrehajtást.

Célba ugrás

Ebben a versenyszámban 1000 méterről tíz ugrást hajtanak végre a versenyzők. Az ötfős csapat minden tagja minden sorozatban ugrik, a leggyengébb eredményt azonban törlik. A földi cél egy 2 centiméteres kör, amelynek az érintése nulla pontot ér. Amennyiben ez nem sikerül, a célkörtől mért távolságtól függően büntetőpontokat kapnak az ejtőernyősök. Mivel centimétereken múlik az eredmény, a versenyzők egy trükköt is alkalmaznak: „kihegyezik” a cipőik sarkát, hogy a

A megérkezés

Edzők a versenyen

Szurkolók és versenyzők

lehető legpontosabban találják el a célterület közepét. Katonaválogatottunk tagjai amerikai gyártmányú Parafoil–2000-es ernyőkkel ugranak. Ezek az ejtőernyők kimondottan célba ugrásra lettek kifejlesztve.

A versenyekre a csapatok gyakorló ugrásokkal készülnek különböző időjárási körülmények között. A magyar válogatott a felkészülési ugrásokat Kaposújlakon, illetve Szolnokon a szandaszőlősi sportrepülőtéren hajtott végre. Ezeken a versenyeken a mentális terhelés mindig nagy – különösen az élemezőnyben –, de a hazai pályán a bizonyítási kényszer sokkal megterhelőbb, mint általában. Erre felkészülni csak sokéves tapasztalattal lehet. A mezőny nagyon szoros, 2016-ban az oroszok egy centivel mögöttünk végeztek a második helyen. Most is esélyesként érkeztek, az egyik legnagyobb ellenfélnek tartottuk őket, de végül a 13. helyen végeztek.

A mostani eredménnyel a csapat elégedett, hiszen ahogyan az elmúlt évek helyezései mutatják, minden résztvevő a sportág legjobbjika, és a dobogó sokszor csak a szerencsén és a nagyfokú koncentráción – vagy annak hiányán – múlik. Az első tíz csapatból bármelyik képes lett volna a győzelemre, de nagyon szoros küzdelem után ez a szlovén válogatottnak sikerült. Második helyen Kína végzett. Nemzeti válogatottunk a dobogó harmadik fokára állhatott fel. A verseny végén, a részt vevő nemzetek elismerően szóltak a rendezvényről: az elmúlt évek egyik legjobb versenyének értékelték a 42. CISM Katonai Ejtőernyős Világbajnokságot.

A válogatott most gőzerővel készül a világcupa-sorozat hatodik, egyben záró helyszínén, a svájci Locarnóban megrendezendő megmérettetésre. A hat verseny összetett eredménye alapján hirdetnek győztest.

Kovács Illés zászlós

Fotó: a szerző felvételei

Honvédségi Szemle
A Magyar Honvédség központi folyóirata
www.honvedelem.hu/kiadvanyok

JÁRŐRBAJNOKSÁG LOGISZTIKUSOKNAK

A felkészülés...

A felkészülés közepén látogattam meg a horvátországi Gakovo gyakorlóterületre készülő altiszteket a bujáci üdülőben. A csapat a szeptember elején megrendezett Logistics Super Squad Competitionre készült. A hagyományteremtő szándékkal indított nemzetközi megmérettetésen ezúttal a Horvát Hadsereg Támogató Parancsnokság meghívására vettek részt a magyar logisztikusok. A kilencfős csapat tagjait a Magyar Honvédség Logisztikai Központ alárendelt katonai szervezetéből választották ki. A járőrbajnokság részleteiről tőlük érdeklődtem.

Elsőként a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis (MH ARB) állományából *Kamenyiczky Balázs főtörzsőrmestert*, a csapat vezetőjét kérdeztem:

– *Mennyire sikerült összekovácsolódnia a felkészülés első hetén? Többben, köztük ön is részt vett már az elmúlt két évben a versenyen, de van, aki először erősíti a csapatot.*

– Úgy gondolom, nagyon jól összekovácsolódtunk, a kiválasztottak felét ugyan jómagam sem ismertem, de nagyon jó csapat alakult ki, és hamar kiderült, hogy elég jól tudunk együtt dolgozni.

– *Milyen reményekkel vágnak neki a megmérettetésnek, milyen célokat tűztek ki?*

– Rengeteget beszélünk róla, megosztjuk az előző versenyek tapasztalatait, praktikákat, technikákat, amelyek könnyíteni tudják a menetet, és így hatalmasak a reményeink.

– *Mi volt eddig a felkészülés során fizikailag a legmegterhelőbb?*

– Talán az, hogy eredetileg mind a négy napra terveztünk menetet, de csak az első három nap valósult meg. A legnagyobb probléma, hogy az új bakancsal még nem szoktunk össze tökéletesen, többünknek feltörte a lábát, ez elég nagy gondot okozott, amikor a 20 kilométeres távot teljesítettük. Hozzáteszem, így is elég jó volt az időnk. Ha egy ilyen időt tudnánk tartani a versenyen, elégedett lennék.

– *A héten felfrissített ismeretek mennyire fogják növelni az eredményességet?*

– Szerencsére van felcser a csapatban, ő tartott nekünk egészségügyi előadást, ami nemcsak a versenyre készített fel, hanem bármilyen olyan helyzetre, ahol elsősegélyt kell alkalmazni. Ez rendkívül hasznos volt mindenki számára. Tereptan-foglalkozást vezettünk le, bár az élesben való tájékozódásra én csak két embert jelöltem ki.

– *Mennyivel járul önre nagyobb felelősség, hogy az elmúlt két évben csapatagként, idén azonban már a csapat vezetőjeként vesz részt a versenyen?*

– Mindenképp nehezebb, rengeteg mindenre kell figyelnem. El kell mondanom, hogy mindenkinek megvan a saját területe, amiben erős, az én feladatam a koordináció. Úgy érzem, hogy teljesen más vezetőként részt venni a feladatban, mint egyszerű csapatagként.

– *Hogyan folytatódik a felkészülés?*

– Bár a bujáci üdülő remek helyszínt biztosított részünkre, vannak azonban olyan feladatok, amelyekre itt nem tudunk készülni, így például a lövészetre sem. A legközelebbi helyszín a táborfalvai Magyar Honvédség Logisztikai Központ Hadfelszerelés Vizsgáló Osztály lesz, ahol megismerkedünk a horvát gépkarabéllyal és pisztollyal. A versenykiírás szerint lesz egy olyan feladat, ahol egy Browning M2-es .50 kaliberű géppuska fog meghibásodni, és ezt el kell hárítanunk. Táborfalván erre is remekül fel tudunk készülni.

A Magyar Honvédség Katonai Közlekedési Központból (MH KKK) *Pusztai Rudolf* örvezető első alkalommal vesz részt a szuper logisztikusok rajversenyén.

– *Mennyire érzi megtiszteltetésnek, hogy beválogatták a magyar csapatba, és nemzetközi járőrbajnokságon képviselheti a Magyar Honvédség logisztikusait?*

– A Közlekedési Központ vezénylőzászlósa keresett meg azzal, hogy lenne-e kedvem a megmérettetésen részt venni. Örömmel mondtam igent, és nagyon elismerőnek érzem a felkérést. Bár az elején tartottam kicsit a számomra ismeretlen csapatból, de úgy vélem, nagyon jól sikerült az összekovácsolódás, mindenki közvetlen, barátságos, megvan az összhang. Ezt azért is tartom fontosnak, mert ha jön egy feladat, biztos, hogy meg fogjuk tudni oldani.

– *Mit tart a legnagyobb kihívásnak a teljesítésben?*

– Mivel rendszeresen túrázom, az állóképességem megvan, de szerettem sebeket a héten, amelyek megnehezítik a felkészülést. További erőnlétfejlesztés azonban sosem árt, hogy sikeresek legyünk. Az előadás során szereztem új ismereteket is, a régieket pedig felfrissítettük, ami nagyon hasznosnak bizonyult. Segít az egységes gondolkodásmód és megértés kialakításában, hiszen egy ilyen versenyhez a kiváló

A csapat és a stáb feladat-végrehajtásra készen

Menet gázárlarcban

fizikai állapot mellett legalább annyira fontos a mentális felkészültség és a kiváló csapatösszhang is.

– *Milyen részfeladatokra összpontosítottak?*

– A sebesültszállítást és a gránátdobást gyakoroltuk legfőképp, mert ezek technikai szempontból talán az átlagnál többet követelnek. A lövészetet amúgy nagyon várom, elég közel áll hozzám a fegyverismeret, szeretném megismerni az új fegyvereket, amikkel Táborfalván találkozni is fogunk.

– *Mi volt a legfárasztóbb a héten? Az önmagával szemben támasztott követelményeknek mennyire sikerült megfelelni?*

– Egyértelműen a 20 km-es túra holtpontjai voltak a legnehezebbek. Ha az ember eljutott már 12 km-ig, akkor nem lehet visszafordulni, hosszabb lenne az út vissza, mint előre, ezen túl kell lendülni. Ha fáj a láb, akkor is menni kell, még ha nehéz is, de erre megvannak a kis praktikák. Mindig önmagunk, a saját korlátaink legyőzése a legnehezebb.

Szabolcsi Tamás főtörzsőrmester a Magyar Honvédség Légijármű Javítóüzem (MH LJÜ) technikus altisztje lesz a csapat egyik szakácsa. Erről is érdeklődtem.

– *Hogy érzi magát az első hét után?*

– Nagyon jó csapat alakult ki, mindenki nagyon emberséges és megértő a másikkal, segítettek és támogattak egymást minden olyan feladatban, ahol kellett. Nagyon jól sikerült a felkészülés, csak ezt mondhatom. A cél, hogy mindenki hozza ki magából a maximumot, de persze szeretnénk mi-

Kézigránátdobás gyakorlása

nél jobb helyezést elérni. Úgy vélem, sok minden a szerencsén fog múlni. Igyekszünk majd pluszpontokat, -perceket gyűjteni. A kiváló felkészülés és a csapat szakmai profizmusa mellett is szoros versenyre számítunk, hiszen a többi csapat is válogatott kiválósága a szakmának.

– *A klasszikus járőr feladatok mellett idén bekerült a főzés is. Ha jól értesültem, ön lesz az egyik szakács. Mesélne erről részletesebben?*

– Igen, engem is meglepett, hogy a számtalan fizikai feladat mellett idén ilyen megmérettetés is lesz. Az az elképzelés, hogy egy tipikus magyar ételt készítünk. Szerencsére a bujáci üdülő nyerte ebben az évben az üdülőszakácsok bajnokságának főzőversenyét, így a helyszínen egyeztettem a nyertes

főszakáccsal. Az étel palócgyulás lesz. Erre is fogunk majd külön gyakorolni és begyűjtjük az instrukciókat. Bízom benne, hogy sikerül majd olyan kiváló ételt főzni, ami elnyeri a zsűri tetszését és előrébb viszi a csapatot.

... és a verseny

Szeptember 4-én utaztunk ki Horvátországba, a verseny helyszínére. A megérkezés után ismerkedés következett a részt vevő országok csapataival, közös városnézés Daruvárban (horvátul: Daruvar), majd a Grubišno Poljéttől északra elhelyezkedő Gakovo gyakorlótéren elfoglaltuk a szállásunkat. A következő napon kiosztották a horvát haderőben rendszeresített felszereléseket, a VHS 2-es gépkarabélyt, a gázárlarcot, a hátizsákot és a málhamellényt. Ezen a napon egyszer elgyakorolhattuk az ellenőrző pontokon végrehajtandó feladatokat. Délután ismerkedő lövészet volt a gépkarabéllyal, valamint a HS 2000-es pisztollyal.

A verseny napján a csapatok 9 órától 10 perces csúsztatásokkal indultak útnak. Mi 9:40-kor ötödikként indultunk. Szerintem nagyon jó sebességgel tudtunk haladni végig a verseny alatt, a feladatokat is jól hajtottuk végre. Végül a dobogóra sajnos nem tudtunk felkerülni, de az előkelő 4. helyen sikerült végeznünk, megelőzve a szomszédos Ausztria és az Amerikai Egyesült Államok csapatát is.

A parancsnokaink által biztosított 2 hét felkészülés mindenki szerint nagyon hasznos volt ahhoz, hogy eredményesen szerepeljünk. A versenyen részt vevő katonák:

Gulyás Bence közkatona, MH ARB
Pusztai Rudolf őrmester, MH KKK
Gazsi Nándor őrmester, MH KKK
Beles Mihály őrmester, MH ARB
Bartos Nándor őrmester, MH ARB
Láng Peter őrmester, MH ARB
Kamenyiczky Balázs főtörzsőrmester, MH ARB

Mivel a versenykiírás szerint a járőrversennyel párhuzamosan főzőverseny is tervezve volt, két fő erre lett kiválasztva:

Keszthelyi Erika őrmester, MH ARB
Szabolcsi Tamás főtörzsőrmester, MH LJÜ

*Bartos Nándor őrmester
Fotó: Kamenyiczky Balázs
főtörzsőrmester*

AZ ÚRVACSORA

Miután a legutóbbi alkalommal a Honvéd Altiszti Folyóirat hasábjain Szabó János kollégám a keresztség szentségéről értekezett, valahol kézenfekvő volt, hogy a sor a protestáns egyházak másik nagy szentségével, az úrvacsorával folytatódjék.

A misztérium

Az egyik legősibb keresztény rítus, a Jézus által alapított *eucharisztika* (gör.: hálaadás) asztalközösség, az úrvacsora értelmezése már a kezdetek óta éles viták kereszttüzében áll, ami vitathatatlanul jelzi, hogy a keleti és a nyugati keresztény világban is ezt tartották a legfőbb szentségnek. Számomra egyébként a mai napig eligazító, hogy a keleti atyák mindig is *misztériumként*, hittitokként utaltak rá, ami természetes módon ellenáll az értelmezéseknek – és az igazat megvallva, a népi vallásosság sokáig nem is igényelte annak racionális magyarázatát. Honvédségi analógiával élve, a nép mindig is katonalogikát követett: számára elegendő volt az, hogy maga Jézus adta parancsba az utolsó vacsorán, hogy „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (Lk 22,19), és nem sokat töprengett a „hogyanokon” és „mikénteken”.

Mi viszont, a 21. század racionális emlélkön nevelkedett gyermekei szeretjük demisztifikálni, titkaitól megfosztani a világot, miközben végig

úgy érezzük, hogy a megértés vágya vezérel bennünket, holott sokszor pont a lényeg, a titok, a racionális szintnél magasabb valóság sérül és tűnik el a kényszeres értelmezési folyamatban. Talán ez a legfontosabb tanulság: ne akarjuk agyonértelmezni a misztériumot, mert akkor pont a lényegről fogunk lemaradni! Ezt szem előtt tartva, most kellő alázattal mégis álljon itt néhány szempont az úrvacsora megközelítéséhez.

A reformátori úrvacsoratan

Az úrvacsorával kapcsolatban a reformátorok számára a legfontosabb probléma Krisztus *reálprezenciájának*, azaz valóságos jelenlétének a kérdése volt. Luther bibliaértelmezésében ezen a ponton mindenféle allegorikus vagy átvitt értelmezést kizár, és kérlelhetetlenül ragaszkodik a szó szerinti értelemezéshez. „...ez az én testem..., ez az én vérem...” A kenyér Jézus kezében az utolsó vacsorán és a kenyér a lelkipásztor kezében a szentség kiszolgáltatása közben úgyszintén: Jézus Krisztus teste. Az ágostai hitvallásba ez a következőképpen került be: „...Krisztus teste és vére valóságosan jelen van és kiosztásra kerül az úrvacsorával élőknek” (X. cikkely).

A reálprezencia kérdésében egyébként a különböző keresztény felekezetek ma is szinte kivétel nélkül egyetértenek, az eltérő értelmezések már a

reformáció idején is a „hogyan?” kérdéssel kapcsolatosan kerültek elő.

Hogyan van jelen Krisztus az eucharishtiában? Luther minden körülmények között óva intett a jelenlét mikéntjére vonatkozó túlzott spekulációktól, és általában véve igyekezett megőrizni az eucharisztia misztériumjellegét. Ezért úgy fogalmazott, hogy a kenyér mindvégig kenyérként van jelen (és nem „lényegül át” testté), Krisztus teste pedig testként, a kettő pedig egy speciális kapcsolatban, az „Unio Sacramentalis”-ban egyesül (anélkül, hogy a minőségek feloldódnának egymásban és egyfajta ötvözet jönne létre).

Vallásos szimbólumok

A probléma azonban továbbra is megmarad. Kezünkbe véve a búzából sült kenyert (vagy ostyát) és a szőlőből erjesztett bort, semmiképpen sem gondolhatjuk, hogy Jézus Krisztus fizikai, anyagi testét és konkrét, vörös színű vérének vesszük magunkhoz az úrvacsorában valamilyen isteni csoda folytán. Mégis, miért tartjuk úgy, hogy valóságos testét esszük és valóságos vérének isszuk? Hogyan lehetséges mindezt úgy hinni, hogy közben ne dobjuk el az értelmüket, ugyanakkor mégse gyilkoljuk le a misztériumot valami sekélyes racionalizálással? Ilyenkor érdemes arra gondolni, hogy a kenyér és a bor nagyon erőteljes vallásos szimbólumok.

Paul Tillich (1886–1965) evangélikus teológus alapvető különbséget tesz a jel és a vallásos szimbólum között. A jel és az általa jelölt dolog közötti kapcsolat mindig valamilyen közmegegyezésen alapul, amit emberek határoznak meg (ilyenek például a közlekedési jelek), míg a szimbólum egy ennél sokkal mélyebb, transzcendens valóságra utal. Ahogy ő fogalmaz: „A vallásos szimbólum nem pusztán jel, ami úgy utal valamire, hogy nem áll vele belső kapcsolatban. A vallásos szimbólum úgy jeleníti meg az általa szimbolizált valóság erejét és értelmét, hogy részesedik abban. A szimbólum részesedik abban a valóságban, amit szimbolizál.” A szimbólum tehát részesül abból a mélyebb, transzcendens valóságból, amellyel össze akar bennünket kötni, amely egyébként a görög szó jelentésében is világosan tükröződik: szün-bolosz = össze-kötő,

„...vette Jézus a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: »Vegyétek, egyétek, ez az én testem!« Azután vette a poharat és hálát adott, nekik adta, és ezt mondta: »Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem...«” (Mt 26,26–28).

-vető, -dobó (aminek az ellentétét úgy hívják: *diabolosz*).

Communio és participatio

További kapaszkodót jelent számomra az eucharisztia megértésében az, amit Pál apostol kérdezett a korinthusi gyülekezetétől az első korinthusi levélben:

„Az áldás pohara, amelyet megáldunk, nem a Krisztus vérével való közösségünk-e? A kenyér, amelyet megtörünk, nem a Krisztus testével való közösségünk-e? Mert egy a kenyér, egy test vagyunk mindannyian, akik az egy kenyérből részesedünk.” (1 Kor 10,16–17)

Mind a két megszentelt cselekedetről ugyanazt állítja az apostol: mindkét szakrális aktus közösséget teremt. Nagyon sok olyan emberrel találkoztam már, aki az eucharisziát úgy értelmezi, mint afféle személyes bűneltörő eszközt, ahol „tisza lappal” lehet felkelni az oltártól. Azt hiszem, pont az ilyen hozzáállásnak szól a figyelmeztetés: „aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen” (1 Kor 11,27). Mert egyfelől igaz az, hogy amikor a kegyelmi eszközzel való élés során egy atomizált és individualizált társadalomban és egy horizontális felszínre lecsupasztott, mélységét veszített világban élő ember életébe belép az Isten, a vegytiszta transzcendencia és vertikálitás, akkor az egy megrázó, személyes találkozás. Másfelől ugyanez a vertikális jelenlét az egész horizontalitást feltölti mélységgel: felnyitja a szemet a mellettünk térdeplőre; arra, hogy mindannyian ugyanannak a testnek a részei vagyunk.

Közösség és részvétel. Hitem számára ez az a két kulcsfogalom, amelyek nélkül nem lenne érthető az úrvacsorának, az isteni bűnbocsánat és kegyelem közvetítő szentségének a titka. Aki a kenyérből és a borból részesedik (*participatio*), az Krisztus

testében közösségre (*communio*) lel. Aki az euchariszián részt vesz, az új identitást kap: többé már nem egyén, hanem a test tagja, akinek az ereiben Krisztus vére folyik. És ha ezek után újra individuumként, elszigetelt egyénként lép az Úr szent asztalához, akkor „vétkezik az Úr teste és vére ellen”.

Mi az, ami az úrvacsora aktusában közösséget teremt? Durván leegyszerűsítenién a problémát, ha úgy értelmeznénk: az teremti a közösséget, hogy együtt isszuk Krisztusnak ugyanazt a véré, esetleg ugyanabból a kehelyből; és ugyanazt a megtört kenyeret esszük mindnyájan. Az áldás pohara és a megtört kenyér a hívő számára Krisztus valóságos vérévé és valóságos testévé végeredményben az elfogadó hit által válik. Ez a *sola fide* mélységesen lutheri tanítása, aki maga is úgy tartotta, hogy a kegyelmi eszközökkel való élésnek elengedhetetlen része a hit, a szentség nem önmagában működik. A kehelyben lévő bor és a kenyérdarab túlmutat önmagán, és a megszentelő hit által válik az ivás és az evés szertartása Krisztus kegyelmében való közös részesedéssé, és így válik a kegyelemben részt vevő gyülekezet Isten megigazuló gyermekeinek közösségévé. Mivel az áldás poharában lévő bor és a megtört kenyér Jézus kiontott véré, és megtörtött testét jelenti a hívők számára, ezért Pál apostol ezekkel a szavakkal egyértelművé tette, hogy az úrvacsorával élők Jézus értük történt szenvedésének és halálának jótéményét kapják: ingyen, kegyelemből.

Anamnézis

Krisztus eucharisztikus jelenlétéről azonban nemcsak a kenyér és a bor elemeiben való jelenlétre koncentrálva lehet beszélni. Ennek egyik – és nem kizárólagos – módja az, amikor arról beszélünk, hogy Istennek Jézus Krisztusban véghezvitt tette az erre való emlékezésben (gör.: *anamnézis*) is jelen van. Mindennek textuális alapja a már említett „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (1 Kor 11,24).

Az értelmezést persze jelentősen segíti, ha arra gondolunk, hogy a vérének ivásán és testének evésén alapuló új szövetséget Jézus maga is tudatosan komoly hermeneutikai tradíciókkal rendelkező hagyomány kontextusában helyezte el. A szinoptikusokból az derül ki, hogy az utolsó vacsora a Páska hetére esett, és tulajdonképpen egy szédervacsora lehetett. Egy ilyen szederestén pedig az étkezés addig nem kezdődött el, amíg föl nem olvasták az Egyiptomból való kivonulásnak, Isten szabadító munkájának a történetét a Haggadából. A szabadítás történetének a meghallgatása azonban több volt, mint egyszerű visszaemlékezés, ilyenkor a hívő zsidó maga is újra átélte a fogságból való szabadulást és a szabadító isteni jelenlétet – ergo a visszaemlékezésnek önmagában szalvifikus (megmentő) jellege volt.

Én azonban még ennél is többet érzek ebben az *anamnézis*ben. A görög szó, *an-amnészisz*, szó szerint a „feledékenység elvesztését”, az *amnéziából* való felébredést jelenti. Az eucharisztikus közösségben az addigi *amnéziás*, lefokozott tudatállapotban szendergő és vakon, tétován botorkáló embernek a jelenléttel való találkozás pillanatában felpattannak a szemei, és hirtelen látni kezd. Meglátja azt, hogy a szabadítás nemcsak egy régmúlt történeti esemény. Jézus sosem ment el, sosem hagyta magára az övéit. A valóságos Istennel való közösség lehetősége mindvégig jelen volt. A „jelenlét” volt mindvégig jelen, itt volt karnyújtásnyira, csak ő, az ember nem volt jelen hozzá. Az eucharisztikus találkozásban azonban fölébred az *amnéziából*, és már emlékezik, és újra lát, és többé már nem ugyanaz az ember.

Nánai László Endre őrmagy,
evangélikus táborigazgató

Fotó: archív

HONVÉDELMI
MINISZTERIUM

170
1849 | 2019

170 ÉVES A
MAGYAR
HONVÉDSÉG

A HONVÉDELMI NEVELÉSRŐL

„A helyes magatartás nagyjából az észlelés és utánpótlás eredménye, az önuralom szokása. A legnagyobb nevelés sem képes egyedül, a társadalom segítségével valakinek helyes, jó magatartást adni.”
Beniczky Irma

A honvédelmi nevelés vagy más néven a hazafias nevelés célja, hogy tudatosítsa a tanulóknak a haza szeretetének és védelmének fontosságát, felelős állampolgárrá nevelje őket. A hazafiságra nevelés fontos területe a honvédelmi nevelés. Ez szerves része ugyan az általános nevelésnek, de mégis kicsit speciálisabb terület. *„Meggyőződésem, hogy a mi rendszerünknek nem csak a katonáskodáshoz kötődő ismereteket kell átadnia a magyar fiataloknak. Mindenekelőtt egészséges nemzettudatot kell kialakítani bennük, és megerősíteni a hazaszeretetüket. A családok mellett ennek az iskola, az oktatási rendszer a legfőbb terepe”*¹ – mondta dr. Simicskó István, a honvédelmi nevelés kormánybiztosa a Demokrata című lapnak adott interjúban, amikor az új feladatáról és miniszteri időszakának eredményeiről kérdezték. A honvédelmi nevelés rendkívül fontos eszmévé érett napjainkban. A cél: a fiatalokban felkelteni a hazafias érzéseket, kötődést lélehezni a honvédelem ügye iránt és megszólítani őket, hogy igenis tartozzanak a legjobbak közé. Vállaljanak szolgálatot az idén 170 éves Magyar Honvédség kötelékében. A fiatalok megszólítása, a honvédelmi nevelés kérdése a múltban is okozott feszültségeket, kihívásokat a kor katonai vezetői számára.

Történelmi gyökerek

A történelem során a korszakokon átívelő háborúk, hadjáratok és fegyveres konfliktusok rengeteg katonát követel-

tek a mindenkori társadalomtól. Erre a feladatra már nagyon fiatalon, gyakran a gyermekkorban megkezdődött a felkészítés. Gondoljunk csak az apródokra, akik számos történelmi olvasmányban megjelennek, így Gárdonyi Géza Egri csillagok című regényében; a legismertebb vonatkozó mű Arany János Szondi két apródja című költeménye. De ne menjünk vissza ennyire a történelmünkben, vizsgáljuk meg a 170 évvel ezelőtti honvédelmi nevelés kérdését! *„Már az elemi oktatásról szóló 1848-as törvényjavaslat 9. paragrafusa is hangsúlyozta az iskolai testi nevelés azon célját, hogy az ifjúságot előkészítse a katonai szolgálatra, hiszen a testi nevelést a hadi szolgálatra tekintettel tervezte bevezetni. Ez a felvétel húsz évvel később sem változott, s az Eötvös-féle népiskolai törvény az elemi iskolák és a felsőbb népiskolák számára a testgyakorlatot a katonai gyakorlatokra való tekintettel rendelte el, a polgári iskolák számára pedig emellé felvették a fegyvergyakorlatokat is. A rendelkezést azonban a gyakorlatba soha nem ültették át, mivel sem infrastruktúra, sem pedig megfelelően képzett tanszemélyzet nem állt rendelkezésre (a tanítóképzők diákjainak katonai szempontú testi neveléséről nem is szólt a törvény), ráadásul a tanterv sem részletezte a megvalósítás pontos módját.”*²

Annak érdekében, hogy a törvény ezáltal a gyakorlatban is megvalósuljon, a végrehajtást a honvédség feladatává tették volna, s a katonai képzés idejére a diákságot szakaszokba, illetve századokba szervezve, a honvédszólalj-parancsnokok felügyelete alá helyezve lényegében kiemelték volna az iskolákból. A törvényjavaslat a tanári szakmából vegyes érzéseket váltott ki.³ A kritikák elsősorban a honvédség széles jogkörei ellen irányultak, hiszen

az tulajdonképpen párhuzamos intézményt hozott volna létre, mely szerint nemcsak az iskolai oktatás minőségét, de a tanári tekintélyt és a diákok magatartását is veszélyeztette. Emellett kifogásolták a tisztek és altisztek pedagógiai képzetlenségét, valamint a túlzott követelményeket, melyek révén kész „hadapródokat” neveltek volna a fiatalokból.⁴

Egy pillanatra megállva ennél a szövegrészletnél: az 1870-es években járnak, az akkori problémát fejt ki az idézett szöveg szerzője. Napjainkban a korábbi „KatonaSuli”, jelenleg „Honvéd Kadét Program” néven futó program majd másfél évszázad múltán is hasonló problémákkal küzd. A pedagógiai képzetlenség problémája ma is fókuszban áll a program megvalósítása során.

Oktatás és kiképzés

Az oktatás és a kiképzés két különböző fogalom, de a különbségeket nem igazán tudjuk megfogalmazni. A megfelelően felkészített tisztsz és altiszts, aki szakmája mestere, képes kiképezni a katonát a beosztásának ellátására, képes a napjait a szabályzatokban és rendeletekben meghatározottak szerint irányítani, és képes lehet a tantervben rögzített tananyag maradéktalan átadására is. Ismételtelen kihangsúlyozom a megfelelő felkészítés fontosságát. A honvédelmi ismeretek oktatásában előnyös lehet egy ilyen személy megjelenése, mivel az átadott honvédelmi ismereteket az előadó elsajátította, megértette, elhivatott a szakmájához, átérzi a honvédelmi feladat szellemiségét, és talán a legfontosabb, hogy az élete részévé vált. A „száraz” tananyagot színesítheti a saját maga által tapasztaltakkal, a tudomására jutott érdekes információkkal és személyes élményeivel. Ezek jelentik az előadó

1 <http://demokrata.hu/hir/belfold/sziv-es-jellem-muveltsege> (Letöltés: 2018. 08. 01.)

2 Tangl Balázs: A katonás nevelés és a militarizmus kérdése a dualizmus-kori Magyarországon. http://acta.bibl.u-szeged.hu/49886/1/aetas_2017_001_045-067.pdf (Letöltés: 2018. 08. 01.)

3 A tanári szakma előtt negatív példaként állt az ezekben az években Budapesten népszerű Ifjúsági Véderő (Jugendwehr). A Franz Heimerle volt cs. kir. tiszts által működtetett fizetős magánintézményben a tizenegy év feletti fiatalok kaptak katonai előképzést (célőlvészetsz, vívás, katonai gyakorlatok) heti három órában. A tanárok azonban a részt vevő diákoknál sok esetben romló tanulmányi és magatartásbeli eredményeket figyeltek meg.

4 Tangl Balázs: i. m.

A haza védelmére már gyakran a gyermekkorban megkezdődött a felkészítés

hitelességét. Ezek segíthetik a honvédelmi nevelés színvonalának erősödését, elismertségét és szélesebb körben történő elterjedését. Az ifjúság látókörében ismét feltűnhetnek példaképek, akik fokozhatják az egyenruha megbecsülését, és a fiatalok ismét találkozhatnak egy ma nem igazán ismert érzéssel, az elhivatottsággal.

A fiatalok megszólítása a sporton keresztül

Napjainkban a fiatalok sporton keresztül történő megszólítása és toborzása a Magyar Honvédség egyik célkitűzése. Ez sem újkeletű dolog, már a dualizmus korában is találkozhattunk hasonlóval.

„A 19. századi Európában, különösen annak második felében, a tömeghadseregek elterjedését követően az iskolai és az iskolán kívüli testi nevelés egyik célját a katonai szolgálatra való előkészítésben látták, s e funkcióját (függetlenül a hadsereg körül folyó

közjogi természetű vitáktól) alapvetően Magyarországon sem kérdőjelezte meg senki. A vita sokkal inkább arról folyt, hogy ez a gyakorlatban pontosan milyen módon történjék, és a katonaságnak milyen szerepet kell játszania abban. (...)

Ennek alapját a Szemere Miklós tevékenysége nyomán kibontakozó ifjúsági katonai céllövőmozgalom jelentette, melyet a vallás- és közoktatásügyi minisztérium (VKM) engedélyével hamar felkarolt a honvédelmi minisztérium (HM).⁵

A VKM és a HM 1873-ban közösen benyújtotta a „Tanuló ifjúság katonai és fegyvergyakorlatairól” szóló törvényjavaslatot. Ennek értelmében minden közép-, felső nép-, polgári, szak- és magániskola, valamint tanítóképző tizenöt és húsz év közötti diákja számára kötelezővé vált volna a katonai és fegyvergyakorlat, évente legalább hat hónapon át heti két órában. A Tanáregylet azonban azt is kiemelte, hogy méltányolja a tervezet „hazafias intencióit” és „magasztos célját”, s a középiskola „igenis közreműködhet abban, hogy az ifjúság szelleme, felfogása és ereje a hadsereg részére előkészíttessék”, de véleményük szerint ezt el lehetett érni pusztán a tornán⁶ keresztül is.

Ez az elképzelés a későbbiekben heves vitákat váltott ki politikai téren, és a megvalósulás sajnos nem hozott olyan eredményeket, mint ahogy a megalkotók gondolták. Erre egy példa Felméri Lajos kolozsvári egyetemi tanárnak a rövid életű *Középiszkolai Szemlében* megjelent terjedelmes cikkében olvasható. Szerinte a fiatalok katonai szolgálatra való előkészítése nemcsak szükséges, hanem kötelesség is, mivel „az általános hadkötelezettség elve azt jelenti, hogy a hadsereg maga a nemzet, s hogy ha a nemzeti jellemben fel nem

találjuk a katonai tulajdonságokat, a hadsereg is híjával lesz azoknak”. Az iskola azonban, vélte, a tizenöt és húsz év közötti fiatalok testi nevelését elhanyagolja, annak ellenére, hogy ez a kor meghatározó erkölcsi és fizikai fejlődésükben. Ennek káros eredményeit, vagyis az ifjúság „elzüllését” és „fizikai elsatnyulását” az egyre rosszabb sorozási statisztikák bizonyítják.

Az akkori testnevelési reform kérdésére és az azzal kapcsolatos honvédségi elképzelésekre mindenképpen szükséges kitérni. Ezt egyrészt egy 1904-ben született belső tanulmány, valamint Sárói Szabó Lajos honvéd százados⁸, a testnevelési reformfolyamat különböző fórumain a HM képviselőjét ellátó tiszt egy 1908-as írása alapján tesszük meg.

Eszerint a honvédség alapvetően olyan, a teljes férfilakosságra kiterjedő, komplett, az életkori sajátosságoknak megfelelő előképzésben gondolkodott, mely a gyermekkortól egészen a sorozásig tartott volna. Ilyen értelemben a nevelés alapvetően három (a katonai szolgálattal együtt négy) fő időszakra oszlott volna: az iskolát megelőző évekre, az alsóbb iskolákra (14 év alatt), valamint a felsőbb iskolákra (15 és 21 év között). Az első időszakban elsősorban az édesanyákra hárult volna az a felelősségteljes feladat, hogy megfelelő szellemben, egészséges és erős gyermekeket neveljenek fiaikból. Ennek érdekében egyébként Sárói Szabó Lajos például a leánynevelésre fordítandó nagyobb figyelmet is szorgalmazta. Az iskolai évek alatt a HM az életkori sajátosságoknak megfelelő, a katonai tornautasításon és a gyalogsági gyakorlati szabályzat alapján alapuló testi képzésre akarta helyezni a hangsúlyt. Ennek keretében céllövészetre csak a felsőbb iskolákban kerítették volna sort, ahol már bizonyos elméleti ismereteket is meg kellett szerezni.

5 Uo.

6 A dualizmus kori iskolai testnevelés tulajdonképpen tornatanítást jelentett. Mivel nem létezett speciális tornatanárképző intézet, ezért a kormány 1868-ban a Nemzeti Torna Egylettel (NTE) állapodott meg féléves tanfolyamok szervezésében. Emellett 1881-ig még számos vidéki város tornaegyletében is indultak hasonló tanfolyamok, ettől kezdve azonban már az NTE privilégiuma volt a képzés, pontosan meghatározott szabályzat és tanrend szerint, a VKM ellenőrzése alatt. Magyar György: A Magyarországi Tornatanítók Egyletének dualizmus kori története (1881–1918). Budapest, 1992, 13–15.

7 Felméri Lajos: A középiszkolai nevelés és a katonai gyakorlatok. *Középiszkolai Szemle*, 1. évf. (1882) 8. sz. 518.

8 Sárói Szabó Lajos 1870-ben született Szabadkán. A Ludovica Akadémia elvégzését követően 1890-ben nevezték ki hadnagynak, majd a honvéd felsőbb tiszti tanfolyamon és a bécsi Hadiiskolában (k.u.k. Kriegsschule) képezte tovább magát. 1894-ben léptették elő főhadnaggyá, majd 1900-ban századosá. Honvéd és közös hadseregbeli vezérkari szolgálat után a Honvédelmi Minisztérium munkatársa lett. Szabó a századfordulótól kezdve foglalkozott a katonai előképzés kérdésével, s annak elismert szakértője, egyik fő támogatója volt. Munkatársa volt a Hadsereg, a Katonai Lapok s annak utódja, a Katonás Nevelés című katonai lapoknak, valamint segédtagja az MTA hadtörténelmi bizottságának. A m. kir. 31. honvéd gyalogezred alezredeseként 1914-ben a Jaroslau melletti Lazynál (Galícia) esett el. Nekrológ – Sárói Szabó Lajos 1870–1914. *Hadtörténelmi Közlemények*, 15. évf. (1914) 687–689.

Honvéd altiszt ballagó középiskolásokkal

reték (fegyverismeret, alapvető katonai és honvédelmi ismeretek) elsajátítását is előírták.⁹

Korábbi tapasztalatok

Ezt az elképzelést követte a két világháború közötti időszak, mind polgári, mind katonai nevelési vonatkozásban. Napjainkban ismét egyre hangsúlyosabb szerepet tölt be a mai ifjúság hazafias nevelésének a kérdése, érdemes tehát felidézni az akkori tapasztalatokat, írásokat, értekezéseket. Ebben a témakörben ismételt hatalmas segítséget nyújtott a megjelent Honvéd Altiszti Folyóirat, valamint a Tiszthelyettesek Lapja.

Ezekben a kiadványokban rendszeresen megjelent a szerzők tollából az alábbi tartalmú visszaemlékezés:

„Az iskolában a napot imádsággal kezdtük: hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában, ámen. Utána következett: Csonka-Magyarország nem ország, egész Magyarország mennyország.”¹⁰

A Népszavában közölt cikkben az alábbi idézet olvasható:

„Ünnepélyes alkalmakkor elénekeltek a Magyar Hiszekegy megzenésített változatát. A hazafias énekanyagba tartozott a Himnusz mellett a Szózat, az erdélyi induló és a délvidéki induló is. A földrajz tanításának tárgya az 1914-es határok szerinti Magyaror-

szág egész területe volt. A történelem oktatása is ezt a szemléletet tükrözte. Tekintettel arra, hogy első iskolai tanulmányaim kezdete óta 88 év telt el, és azóta hazám határai – rövidke átmenetektől eltekintve – változatlanok, fokozott óvatosságot javasolok azoknak, akik a hazafiasra nevelés bevezetésével foglalkoznak.”¹¹

Tudom, ezek a sorok esetlegesen „port kavarhatnak fel” és túlaradó nemzeti érzelmeket is közvetíthetnek, de egy a problematikát történeti összefüggésben vizsgáló dolgozatban minden olvasatnak helye van. Ugyanakkor fontos, hogy a „tegnap” és a ma hangoztatott elvek és a gyakorlati megvalósítás összehasonlítása tények alapján, forrásmegjelölésekkel történjen. Megfontolandók Papp Anna szavai: „A múlt nélkül hiába akarunk élni, lehetetlen. Gyökerek nélkül elpusztulunk.”

Jóllehet a fenti gondolatok mára már átalakultak, de az egykori elvek sok vonatkozásban mégis jelen vannak a mindennapjainkban. „Történelmi eseményeinkre minden egyes esetben megfelelően visszaemlékezünk, fejet hajtunk elődeink tettei előtt. Felidézük a nemes cselekedeteiket és mint követendő példát mutatjuk be a fiataloknak, a következő nemzedékeknek. A hazafias nevelés az utóbbi évtizedben mélyreható változáson ment át. Valóban átment? Az 1990-es dátum az átmenet bizonytalanságát, zűrzavarát su-

gallja, s óvatos szemléletváltást sejtet. »Át kell gondolnunk a múltat ahhoz, hogy a jelenlegi, percről percre változó, talán jó irányba mozduló korunkban a hazafiság tartalmáról, a hazafiságra nevelés feladatairól határozott elképzelésünk legyen.«¹² – olvasható az Iskolakultúra című folyóiratban.

Nekünk, altiszteknek hivatásunk a kiképzés és a nevelés. Milyen könnyű is kiejteni ezeket a szavakat, de milyen nagy felelősség és munka maga a megvalósítás! A mai tömörített kiképzési rendszer és a rövid felkészítési idő bizony egész embert, jól felkészített és felkészült altisztet kíván. Altisztet, aki a katonai pályáját nemcsak kenyérkereseti forrásnak, hanem a legszebb hivatásának tekinti. De tegyük fel a kérdést: Valóban tudunk éles határvonalat húzni a munka és a hivatás fogalmak között? Amennyiben igen, akkor ez miben tud megjelenni? Panaszkodunk-e, ha hétvégnél nem lehetünk együtt szeretett családjainkkal, sérelmezzük-e, ha igénybevételre küldenek bennünket hosszú napokra vagy hetekre, eljásztjuk-e, hogy a legnagyobb áldozatai mi magunk vagyunk a ránk kirótt fegyelmi vétségnek? Trükközünk-e az úgynevezett kígyós papírokkal, hogy elkerüljünk számunkra nem kedvező, nehéznek ítélt vagy távolléttel járó feladatot? Tehát, mi a munkánknak vagy a hivatásunknak élünk? Ha a hivatásunknak, akkor számunkra nem nehéz megérteni a haza és a hazaszeretet jelentését.

A haza

„A Haza fogalma a történelem során sokat változott. A Kárpát-medencébe jöttünkől kezdve a szülőföld az etnikai közösségek összetartó erejévé vált, történelmünk során természetes módon bővült, így kapcsolódott hozzá a közös nyelv, a közös kultúra, majd a társadalom más összetevői is. A haza a szülőföld, az adott társadalmi, emberi közösség, annak jelene és múltja, hagyománya, kultúrája. A tevékenység oldaláról fogalmazva egy történelmileg adott, meghatározott társadalmi közösség együttes munkája, küzdelme az életért és a felemelkedésért. A ha-

⁹ Tang Balázs: i. m.

¹⁰ http://nepszava.hu/1137799_hazafias-nevelés (Letöltés: 2018. 07. 30.)

¹¹ Uo.

¹² Miklósy Gyula: Hazaszeretetre, honvédelemre nevelés a honvéd gimnáziumban. Iskolakultúra, 1998/4. http://real.mtak.hu/61931/1/EPA00011_iskolakultúra_1998_04_070-075.pdf (Letöltés: 2018. 07. 30.)

zafiság ebből fakadóan nem más, mint az egyén vagy az egyes csoportok aktív és pozitív bekapcsolása a nemzet felemelkedéséért, haladásáért vívott küzdelembe. (...)

A hazafiságra nevelés a hazához (szülőföld, anyanyelv, az ország lakói, az azonos nemzethez tartozók, nemzeti hagyományok és kultúra) való pozitív viszony kialakítására és megszilárdítására irányuló nevelési törekvés. A hazaszeretetre nevelés folyamatában a gyermekkor érzelmi hatásainak primátusa van. Ekkor lehet megteremteni az érzelmi, jellembeli és erkölcsi alapot, amely döntő a további építkezésben. A szervezett játékok, magyar gyermekdalok, versek, népmesék, regék, mondák stb. meghatározó szereplők. Ezt követően a második szakaszban fokozatosan kapcsolódhat be az értelmi nevelés.”¹³

Erre hihetetlenül jó volt a gyermekkorban a történelmi filmek megtekintése, a szerepek leosztása, és a történelmi csaták botokkal, saját készítésű íjakkal való lejátszása, de a korábbi időszakban megszervezett kisdobos és úttörő szervezetek is, valljuk be nyugodt szívvel, nagyon jó alapot adtak és jó közösségformáló hatással voltak a kor fiataljaira. A felvonulások, a múlt tisztelete, a katonákkal való találkozás, a járőrversenyek mind-mind erősítették az emberi kapcsolatokat és a haza iránti szeretet érzését.

A honvédelmi táborok kiváló nevelési szinterek

A Magyar Honvédség honvédelmi táborokat szervez több alakulat, katonai szervezet közreműködésével. A táborokba a „Honvéd Kadét” képzésben részt vevő fiatalok mellett civilek is jelentkeznek. Feltűnő különbség tapasztalható a katonai előképzésben részt vevők, illetve a „civil” fiatalok viselkedése, hozzáállása között. A táborokat vezető állomány meglepetéssel tapasztalta, hogy az előképzésben részesültekre követendő példaként tekintettek a többiek. Azaz beálltak a sorba, rövid időn belül összekovácsolódtak és mint egységes csapat tevékenykedtek közösen a kihívásokkal teli feladatok során.

A honvédelmi táborok eredményességét, elfogadottságát bizonyítja a következő szülői vélemény: „Gergő

A fiatalok körében nagyon népszerűek a honvédelmi táborok

A fegyverismeret slágertéma

ez évben vett részt először honvédelmi táborban. Az önvédelmi turnussal kezdte, jelenleg a bűvartábor résztvevője. Hihetetlen az a számtalan élmény, amellyel gazdagodott. Kilépett a komfortzónájából, maga mögött hagyta a virtuális világot. Nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is fejlődött, erősödött. Új ismeretekre tett szert és új barátságokat kötött. Olyan feladatokban vett részt, és sikeresen teljesítette azokat, amelyek az önbizalmát növelték. Megtanult csapatban élni, gondolkodni. Nagyon hálás vagyok mindenért, amit a fiam Önöktől kapott!”

A táborok előkészítése során kiemelt szerepet kapott a tábor rajparancsnoki, vezetői állományának a megfelelő kiválasztása. A motivált, elszánt és szakmailag felkészült személyi állomány képes csak ilyen eredményt elérni.

A személyes tapasztalatok átadása

A csapatszellem, továbbá az elhivatottság mellett rendkívül fontos a személyi és szakmai hitelesség. A hitelesség nagyon fontos a katonai toborzásban, a katonai életpálya megkedveltetésében is. Ezt megerősítő jó példa a frissen végzett, kiemelkedő eredménnyel vizsgázó Nagy Anita őrmesternek, az Altiszti Szablya birtokosának a táborunk programjába beillesztett pályára orientáló előadása. Nagyon jó volt látni az érdeklődést a fiatalok arcán, és jó volt hallgatni a számtalan kérdést, amit az előadó igyekezett megválaszolni a jövő honvéd altisztjelöltjeinek.

Nagy Anita őrmester már középiskolás korában eldöntötte, hogy az MH Altiszi Akadémián szeretné folytatni a tanulmányait, mivel érdekesnek és kihívásokkal telinek vélte a katonai pályát.

Nagy Anita őrmester középiskolás kora óta készült a katonai pályára

Az első napok mindig meghatározói a jövőnknek, így az első benyomások és érzések nagyon fontosak az egyének számára. Így beszélt erről Anita a fiataloknak: „*Először szokatlan volt az új, komfortzónán kívüli közeg, de hamar tudtam alkalmazkodni. Elsősorban azt vártam az akadémiától, hogy színvonalas katonai oktatást nyújtson, amit véleményem szerint meg is kaptam.*”

Mint minden oktatási intézmény, így az Altiszi Akadémia is számos kihívás elé állítja a fiatalokat. Ezzel kapcsolatban a fiatal őrmester elmondta, hogy „*az iskolai követelmények mellett a katonai elvárásoknak is meg kellett felelni, mivel az oktatás egy katonai intézményben zajlott. A második év végén pedig a záróvizsgák kívántak komoly erőfeszítést, hiszen rövid idő alatt több komplex, elméleti és gyakorlati ismereteket is felölelő megmérettetésre is készülni kellett.*”

A legszebb és legrosszabb emlékekre is rákérdeztek a fiatalok: „*A legszebb emlékem az, amikor a németországi Hohenfelsben töltöttünk közel egy hónapot, ahol az amerikai kiképző központban grúz katonák afganisztáni felkészítését támogattuk. Ebben a nemzetközi környezetben sok tapasztalattal és élménnyel gyarapodtunk. Rossz emlékként talán az alapkiképzés során a nevelő célzatú büntetéseket tudnám felidézni, de idővel ennek a jelentőségét is megértettük.*”

Az előadáson részt vevők számára a legnagyobb meglepetést az Altiszi Szablya bemutatása jelentette. Amikor említésre került, hogy az idén végzett őrmesterek közül ő egyedül vehette át Korom Ferenc altábornagyától, a Hon-

véd Vezérkar főnökétől a szablyát, nagy tapsviharral fejezte ki a hallgatóság a tiszteletét. Jó volt hallani és látni, ahogy a táborlakóink elismerik ezt a teljesítményt. Anita meghatottan emlékezett a ceremóniára: „*Hatalmas megtiszteltetés volt átvenni a szablyát a Honvéd Vezérkar főnök úrtól, hiszen ez egy nem mindennapi elismerés, amit eddig rajtam kívül csak négyen kaptak meg. Nekem ez a szablya egy szintet jelent, amit pályafutásom során meg kell tartanom, sőt idővel emelnem kell magammal szemben az elvárásokat, amiknek szintén meg kell hogy feleljek.*”

Közösen, felelősséggel

Napjaink középiskolás fiataljai fejlődésük kritikus szakaszában vannak. Pontosan tudom, hiszen idősebb fiaim ebben az életkorban vannak (15 és 18 évesek), és a velük folytatott beszélgetésekben bizony ez hangsúlyosan ki is éleződik. Ők ebben az életkorban

alakítják ki véleményüket a világról, próbálják meghatározni helyüket, életcéljukat, eszmény- és példaképüket. Szükségszerűen felvetődnek ilyen kérdések is: Mit jelent a haza, mit jelent magyarnak lenni, mit jelent Európához tartozni? A jövő Magyarországnak sorsa sürgetően kívánja, hogy ép testű és ép lelkű polgárokat neveljünk neki. A nevelőknek, a sportágak oktatóinak tehát arra kell törekedniük, hogy erős, egészséges, ügyes és kitartó ifjúságot neveljenek, melyre nyugodtan bízhatjuk hazánk sorsát.

Ezt elérendő meg kell pontosan rajzolni a tiszti és altiszi pálya eszményi modelljét. Kornis Gyula (1885–1958) filozófus, egyetemi tanár, a két világháború közötti időszak neves kultúrpolitikus megfogalmazása szerint „*a legfőbb jegy, ami jellemzi, a mély katonai hivatástudat, mely annak a tudatos átélése, hogy mi a jelentősége és a szerepe a honvédségnek a nemzet életében. Valamennyi tiszt, altiszt mint láncszem felelős a nemzet fennmaradásáért, vagy pusztulásáért. Ebből sarjad ki a többi katonai erény: a fegyelem, az odaadás és önfeláldozás, a szolgálati öröm, a heroikus magatartás, a bajtársi érzés és hűség, a megvédendő népnek a szeretete és az állandó szomjúság minden új ismeret és készség megszerzésére.*”¹⁴

Ezt csak közösen és egységes gondolkodással vagyunk képesek elérni, függetlenül a viselt rendfokozattól és állománykategóriától.

Kollár László főtörzsszázlós
Fotó: a szerző felvételei és archív

Ők hárman a tiszti pályát választották

¹⁴ Rákay Pál: Katonai középiskolák a két világháború között. Iskolakultúra, 1988/4.

Udovecz György

1848–1849 magyar katonáinak öltözete, felszerelése és fegyverzete Segédanyag katonai hagyományőrök részére

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc ikonikus eleme a magyar hadtörténelemnek. Még a történelem iránt legkevésbé fogékony emberek előtt sem ismeretlen Petőfi, Kossuth, Bem vagy a tizenhárom aradi vértanú neve. A honvédsereg dicsőséges tavaszi hadjárata minden korban példaképpen állítható a magyar katona elé. Ennek tükrében nem meglepő, hogy az egyre népszerűbb hobbivá – sőt sokak számára ez már egy sajátos létforma – váló katonai hagyományörzés egyik kiemelt területe a '48–49-es honvédsereg tevékenységének (csaták, tábori élet stb.) „újrajátszása”. A korszak hadseregéről rengeteg munka látott már napvilágot, az egykorú naplók kiadásával a katonák hétköznapjait is felidézhetjük, azonban jóval kevesebbet tudunk az őket körülvevő tárgyi világról.

A magyar katonák viseleteit bemutató sorozatban Udovecz György arra vállalkozott, hogy ilyen segédletet, kézikönyvet adjon a kezdő és haladó hagyományörzők kezébe. Munkájának célja nem az, hogy folyamatában bemutassa a '48-as honvédsereg egyenruházatának történetét vagy katalogizálja az összes viseleti változatot, hanem, hogy a tipikust, az átlagost hozza olyan közel a gyakorló vagy leendő hagyományörzőkhöz, amennyire csak lehet.

A kötetben a honvédek mellett megjelennek a császári-királyi hadsereg katonái is, két okból. Az egyik ok, hogy a barna atillás honvédek és a piros zsinóros huszárok mellett a honvédsereg jelentős részét alkották a sorgyalogezredek és sorhuszárezredek fehér kabátos gyalogosai és sárga-fekete zsinóros huszárai. S bár a hadvezetés minél előbb igyekezett lecserélni a császári-királyi egyenruházatot, idő és pénz híján ez nem zajlott túl könnyen. A „régik” huszárezredek tagjai bizony fekete-sárga zsinóros dolmányban és mentében küzdöttek végig a szabadságharcot, legfeljebb a csákójukra kötöttek vörös szalagot és tűztek nemzetiszín rózsát.

A másik ok pedig, hogy a szemléletes és élethű csata-rekonstrukciókhoz „ellenségre” is szükség van, illetve az ellenséges haderők viseletét is ugyanolyan gonddal és precizitással kell felépítenie a lelkiismeretes hagyományörzőnek, mint a saját viseletet.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc a viseleti kultúra terén is rengeteg újat alkotott, ekkor jelentek meg az első olyan viseletek, amelyek a későbbiekben alapvetően meghatározták a magyar katonai viseleti tradíció irányát. Ekkortól számíthatjuk a modern értelemben vett magyar katonai egyenruha megszületését.

A tervezők mellett a '48–49-es honvéd „divat” kevésbé megénekelte hősei a kivitelezők, a városi, falusi szabómesterek, akik éjt nappallá téve görnyedtek a kiszabott posztódarabok fölött, a zsinórkészítők és a gombkötők, akik ezer méter- és darabszám gyártották a meggyvörös és nemzetiszínű zsinórt és a somgombot. Ne feledjük, Magyarországon ekkor még nem használtak varrógépet, vagyis a sok-sok kilométernyi zsinórt kézzel kellett fölvarrni a zekékre és atillákra.

Udovecz György munkája olyan kalauz, amelyből bárki megismerheti e viseleti rendszert, s útmutatása alapján elkészítheti vagy elkészítheti azt a ruházatot, felszerelést és fegyverzetet, amire egy magát komolyan vevő hagyományörzőnek szüksége van.

*Bacsoni Tamás
(Részlet a könyv előszavából)*

LÖVÉSZ-LOGISZTIKUS HONVÉDELMI TÁBOR

Az iskolai nyári szünet elején – június 25.–július 1. között – rendezték meg első ízben a lövész-logisztikus tábor a Magyar Honvédség Logisztikai Központ (MH LK) és alárendelt szervezetei. A helyszín a Magyar Honvédség Katonai Közlekedési Központ Közlekedési Anyagtároló Részleg (MH KKK KÖAR) bázisa (Táborfalva) volt.

A honvédelmi tábor fő célkitűzése a hazafias és honvédelmi nevelés, az érték közvetítés és értékteremtés, a Magyar Honvédség népszerűsítése és feladatainak bemutatása, a közösségformálás és a bajtársiasság eszmeisé-

gének kialakítása, továbbá a katonai pályára irányítás. Ezek mellett cél volt kiszakítani a diákokat a szürke hétköznapiakból, az elektronikus térből, a számítógépek, okostelefonok, tabletek világából, hogy megtapasztalják: van élet a mobiltelefonokon és a digitális világon túl is. Olyan nem mindennapi élményt nyújtani, melyben megismerkedhetnek többek között a Magyar Honvédségnél rendszeresített fegyverekkel, eszközökkel, légi, vízi és szárazföldi járművekkel.

Az egyhetes rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés; 30 gyerek érkezett

a táborba az ország minden részéről, és egy mentor Debrecenből, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskolából. Első nap a táborozók elfoglalták a szállást, megismerkedtek a napirenddel és a táborvezetőkkel. Az ünnepélyes megnyitó után kezdődhetett a hét. Délután dr. Hidán Csaba történész tartott rendhagyó történelemórát, melyen a fő téma a lovas nomád és huszár harcmodor volt, ezt ismerhették meg a résztvevők közelebbről.

A második nap lehetőségük nyílt betekinteni a katonai élet rejtelmeibe. Részt vettek 3 km-es menetgyakorlaton, sátrat építettek és leküzdöttek különféle terepakadályokat. Megtanulták a különböző mozgásmódokat terepen, melyet délután a paintball-lövészetben már élőben is hasznosíthattak. A lövészetet Tokai László őrnagy vezette le; a fiatalok 8 fős csapatokban derítették fel és küzdöttek le a képzeletbeli ellenséget (rajparancsnokokat). A mozgalmas nap végén mindenki fáradtan, de jókedvűen pihenhettek.

A harmadik napon a Hadtörténeti Intézet és Múzeumba látogattak el Budapestre, ahol megtekintették a fegyvertárat. Fodor Gergő tárlatvezető látványos interaktív oktatás keretén belül bemutatta a honfoglalástól kezdve napjainkig használt különböző kézi-fegyvereket, felszereléseket és az adott korhoz kapcsolódó katonai ruházatot.

A negyedik napon délelőtt térképismereti és tereptan-foglalkozáson vettek részt, és túlélési technikákat sajátíthattak el a táborozók. Ezután tűzvédelmi és elsősegélynyújtási gyakorlatot nézhettek meg. Délután a tábor telephelyén található haditechnikai eszközöket vették szemügyre. A nap zárasaként közelharc-foglalkozáson vehettek részt, ahol Lajosbányai Dániel, a Kyokushin Karate 3 danos mestere számos önvédelmi fogást mutatott és gyakoroltatott be a táborozókkal.

Az ötödik, pénteki napon Kecskeméten, a Magyar Honvédség 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázison Gripen-vadászrepülőket, Airbus A319-es szállítógépeket, valamint a Magyar Honvédség Légijármű Javítóüzemét nézték meg.

Másnap a Magyar Honvédség Logisztikai Központ Hadfelszerelés Vizsgáló Osztálynál vendégeskedtek, itt forgószínpad-szerűen, három csoportra osztva vettek részt légpuskalö-

vészeten, airsoft-lövészetben, illetve a Magyar Honvédség számára rendszeresített új fegyverekkel ismerkedhettek meg. Délután „puszta-olimpia” és lovaskocsi-bemutató várta őket a táborfalvai vadászházban.

Vasárnap, a tábor zárónapján már kicsit fáradtan, de annál több élménnyel sorakoztak a tábor lakói a zárórendezvényhez. A táborozók a hozzátartozók előtt leküzdötték a mobil akadálypályát, majd az eredményhirdetést követően levonták a nemzeti lobogót. Ezt követően a tábor teljes állománya és a hozzátartozók közösen elfogyasztották az ebédet.

Idézem az egyik szülő írásos köszönőlevelét, ami, úgy gondolom, elmond mindent arról, mit adott a tábor a fiataloknak: „Gyermekek és a család nevében szeretném megköszönni, hogy fiamat nyugodt szívvel Önökre bízhattam. Köszönjük a sok-sok felejtethetetlen élményt, mentális és fizikai erőpróbát, életre és emberi értékekre nevelést. Örülök, hogy fiam nemcsak élményeket, hanem értékrendet is kapott, amelyet csak hiteles emberek tudnak közvetíteni. Köszönöm, hogy szívvel-lélekkel, következetesen és

példamutatóan foglalkoztak a gyerekekkel a tábor egész ideje alatt. A fiam élményekkel telve, kissé fájó szívvel hagyta el a tábort, mert nagyon gyorsan elröppent a hét. Remélem még lesz alkalma ugyanitt, ugyanezzel a kiképző gárdával táborozni.”

Kiss Viktória mentor a következőket osztotta meg a tábor vezetőségével: „Ezalatt az egy hét alatt rengeteg dolgot lehetett tanulni, és nemcsak a programokból, hanem egymástól is. Megtanultuk együtt, mi a bajtársiaság, mi is az a bizonyos »egy szív, egy dobbanás«, betekinthettünk a katonák

mindennapi életébe. Az egyenruha viselése, hogy mindenki egyforma öltözékben van, még jobban rávezetett minket, hogy egy közösség része vagyunk. Mindenben segített minket a tábor vezetősége, bármilyen kérdésünk volt, nyugodtan fordulhattunk hozzájuk. Sok gyerektől hallhattuk, hogy felnőttként a katonai pályát szeretné választani, ami véleményem szerint elég pozitív dolog. Programokkal teli hetet zártunk és felejthetetlen élményekkel hagyhattuk el a laktanya területét.”

Mi kellett ahhoz, hogy a honvédelmi tábor sikeres legyen? A következőkben az ezzel kapcsolatos gondolataimat szeretném megosztani az olvasóval. A tábor programtervét – Sári Zsolt főtörzszászlós iránymutatása alapján – közösen dolgoztuk ki, a csoport tagjai Kocsis Csaba főtörzszászlós, Szabó János főtörzszászlós, Kovács Róbert zászlós, Hazafi Károly törzszászlós és Ernszt József törzszászlós voltak. Márciusban Král Attila ezredes vezetésével megalakult egy munkacsoport, melynek fő feladata a programterv alapján a pénzügyi, egészségügyi és logisztikai háttér megteremtése, majd a tábor idejére a végrehajtáshoz szükséges eszközök, anyagok és humán erőforrás biztosítása volt. A munkacsoportban ott voltak a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis vezetői (pénzügy, segélyhely és logisztika), hiszen e szakterületek segítségével a tábort nem lehetett volna megrendezni. A tábor sikeréhez a közös munka, az összefogás mellett olyan elhivatottság és tenni akarás kellett, amely minden katonai feladat sikerének a záloga.

Ebben a sikerben nagy szerepük volt a Magyar Honvédség Logisztikai Központ, a Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis, a Magyar Honvédség Katonai Közlekedési Központ és a Magyar Honvédség Légijármű Javítóüzem katonáinak és közalkalmazottainak.

A tábor kiválóan megvalósított példája annak a vezérkarfőnöki iránymutatásnak, amelyet Korom Ferenc altábornagy a „170 szavas levél a honvédekhez” körlevelében is megfogalmaz: „Továbbá kihangsúlyozom, hogy csak és kizárólag a csapatmunka – mint második pillér – lehet eredményes napjainkban.”

Ernszt József törzszászlós
Fotó: Hazafi Károly törzszászlós

ERDŐKÖVESD CHALLENGE

Teljesítménytúrázás: adott távot szintidőn belül – ellenőrzőpontok érintésével – teljesíteni

Az utóbbi időben nálunk is gombamód szaporodtak a teljesítménytúrák. Ez a szabadtéri sportokat kedvelők számára igen kedvező hír; akkora a kínálat, hogy néha már a bőség zavarával küzd az ember, amikor egy-egy eseményt keres az ilyen kikapcsolódást kínáló honlapokon.

Minden tájegységben találunk hosszabb-rövidebb távú, minden igényt kielégítő hétfégi kikapcsolódást. Van, ami gazdag szolgáltatást nyújt, van, ami minimál stílusú. Akad olyan, amelyik több száz – akár több ezer – túrázót vonultat fel, míg egy másik csak néhány tucat sportolót csalogat. Egy biztos: ez a sport gyermekkorától a szépkorúig minden korosztály számára elérhető és feltöltődést kínál.

Én személy szerint gyakran járok az országban – és határainkon túlra is – teljesítménytúrázni. Szolnok viszonylag közel van a Mátrához, a Bükkhöz vagy a Pilishez és a Budai-hegységhez, így ezek a vidékek igen kedvesek számomra. Van úgy, hogy egyedül vágok neki a kitűzött táv teljesítésének, máskor 7-8 fős társasággal megyek ezekre a helyszínekre. Gyakran már jól ismert túrákat választok, de az új, ismeretlen, kevésbé „bejárt” túrák is vonzanak.

Ez év augusztusának második hétvégén egy, mások által kevésbé ismert tájegységre és túrára esett a választásom, az Erdőkövesd Challenge-re. Erdőkövesd Heves megye északi részén, Pétervására mellett található. Pici falu, de annál vendégszeretőbb lakossággal. Ezt a túrát immár a 8. alkalommal rendezték meg. Én hat éve járok ide. Az első néhány alkalommal a túrát Bíró

Zoltán szakaszvezető kollégánk szervezte, hiszen ő volt ennek a sporteseménynek a megálmodója. Az utóbbi két alkalommal már új a szervező, de a régi, családi hangulat továbbra is megmaradt. A távot (25 és 50 km) futva, gyalog és terepkeréppárral lehet teljesíteni.

Az alábbiakban személyes élményimmet szeretném megosztani az olvasóval.

Nos, az idén az 50 kilométeres gyalogos teljesítésre esett a választásom, mert az augusztus igen magas hőmérséklete nem csábított a futásra. A túrára ez alkalommal nem egyedül érkeztem, elkísért Urbán László zászlós kollégám, barátom, akivel már néhány ezer kilométert megtettünk együtt, így ismerjük egymás erős és gyenge pontjait.

Pénteken este érkezünk meg a falu focipályájára, ahol a versenyközpont volt felállítva. Mivel szombaton korán reggel volt a rajt, ezért döntöttünk amellett, hogy este sátorozni fogunk, így az időnk pihenéssel, nem pedig utazással fog telni. Pénteken este még egy jó hangulatú, beszélgetős „tészta-partyt” vettünk részt. Szombaton 05.00-kor volt az ébresztő. Gyors készülődés, csoki, energiaszelet, víz

„betárazása” a hátizsákokba, és már mentünk is a rajtba, hogy az első fecskékkel, még a kellemes, hűvös időben elindulhassunk 05.30-kor. A rajtban megkaptuk az igen egyszerűre elkészített itinert és az időmérést szolgáló SPORTident-dugókat. Az itinerből megtudhattuk, hogy mivel a túra jelzetlen erdei utakon halad, ezért a szervezők piros-fehér szalaggal igyekeztek az eltévedés esélyét nullára redukálni.

Néhány száz méter aszfaltos séta után ki is értünk a faluból az Akasztóoldal lankái közé. Gyönyörködtünk az ezernyi apróbb-nagyobb domb hajnali szépségében. „Lőttünk” néhány fotót és mentünk is tovább, mert az óra ellen bizony küzdeni kell.

Szépen kaszált lankás legelők után tölgyeseken és fenyveseken át értük el túránk első ellenőrző pontját, a Csordás-házat. Frissítés és a chip lecsipogtatása után továbbhaladtunk a 2. ellenőrző pont (EP) felé, ami a Szénegető-tető legmagasabb pontján volt. Itt ismét az előbbieket szerint jártunk el, és már indultunk is lefelé a hosszú, széles, köves lejtőn Erdőkövesd irányába, ahol a 3. EP volt. A szervezők ötletesen kitalálták, hogy itt a rajt-cél zóna egyben frissítő-ellenőrző

A megmérettetés után (középen a szerző)

pontként szolgált. Aki a 25-ös távon indult, itt be is fejezte a programját. A falu felé tartva találkoztunk a 8 órakor elindított terepkerékpáros mezőnyvel, melynek tagjai nagy tempóban száguldottak el mellettünk. Szintén 8 órakor indultak a 25 és 50 km-es távon induló terepfutók is.

Szóval a táv fele 4:10 alatt abszolválva, jöhet a maradék 24-25 km. Szintén pár száz méter „aszfaltozás” után egy mezőgazdasági úton haladva, a szalagozást követve tértünk be ismét egy szépen kaszált mezőre, mely hol fenyvesekkel, hol tölgyessel volt szegélyezve. A hosszú távon induló futók ezen a szakaszon haladtak el mellettünk. Egy meredekebb kaptató után, a gerince érve megcsodálhattuk a domság egyik jellegzetességét, a függőleges homokkő falat és a csodás mátrai panorámát.

Harminchárom km elteltével értünk be Váraszóra, a következő ellenőrző pontra. A faluban egy közkútból friss vizet vételeztünk, megmosakodtunk és nyakunkba vettük a hosszú, meredek, homokos emelkedőt, ami a falu fölé tornyosuló dombra vitt fel minket. Talán ez a szakasz a legnehezebb része a túrának, hiszen monoton és végeláthatatlan emelkedő-lejtő-kanyar kombinációval érünk fel túránk legmagasabb pontjára, hogy onnan egy határozott lejtmenettel érkezünk meg az utolsó ellenőrző ponthoz, a festői szépségű Forrás-tóhoz. Innen már csak 8 km van a célig, de a pálya adottságaiból kiindulva még egy jó kis emelkedőt meg kell mászni, hogy azután egy kaszáló mentén ereszkedjünk le Váraszó irányába. Amire nem számítottunk, az, hogy esni fog az eső. Hát esett! Szerencsére nem sokat, de annyit igen, hogy sárosak legyünk. A maradék 1,5-2 km-en aszfalton haladtunk. A levegő felfrissült, így mosolyogva, de nem fáradtan éreztünk meg az erdőkövesdi célba.

Itt kellemes meglepetésben volt részünk, mert a szervezők közölték: megosztva, a harmadik helyen végeztünk Lacival. Az oklevél és kitűző mellé megkaptuk a helyezésnek megfelelő érmünket is. Készítettünk néhány célfotót, és a felállított rendezvénysátrak árnyékában jólesően fogyasztottuk el a szervező apukája által készített babgulyást.

Gyakorlott és rutinos túrázóként íme egy összegzett értékelés az ese-

Gyönyörű tájon haladtak a teljesítménytúrázók

ményről, hátha más is kedvet kap a túrázásra az élménybeszámoló kapcsán.

A pálya és a szervezés csillagos ötös. A pálya gazzal benőtt részei traktorral voltak lekaszállva, a gödrös részek tolólapos géppel simára gyalulva, így gyakorlatilag autópálya minőségű terepen tudtunk haladni. Így kell ezt csinálni!

Életmód: a fokozott fizikai terhelés következtében fontos figyelni a folyadék és a táplálék bevitelére. Nem elég a víz és a szendvics. Fontos a kiizzadt sók visszapótlása és az izomzat fáradtságára magnéziumot használni. Ilyenkor nyugodtan lehet „bűnözni”. Egy-két sör, kóla, csoki megfelelő feltöltődést nyújt a megfáradt túrázó számára. Emellett a frissítőállomások szolgáltatásait is érdemes kihasználni.

A túrán 136 fő indult, és a szolnokiak ismét kitétek magukért, hiszen 19 sportoló vett részt a városból a megmérettetésen, köztük több katona és honvédségi dolgozó is. (MH 86. SZHB: dr. Szabó Dezső alezredes, Bihari Hunor alezredes, Ács László ömt. százados, Kovács Edina főhadnagy, Szabó Erika hadnagy, Tajtiné Szöllösi Rozália zászlós, Urbán László zászlós, Nagyné Ménkü Tünde közalkalmazott; MH 2. KRDD: Kucsák József szakaszvezető.)

És végezetül: hogyan lettem teljesítménytúrázó, amatőr futó, terepfutó? Tíz évvel ezelőtt kezdődött. Akkor 97 kg voltam, de ekkor még ez a súlytöbblet nem zavart. Róla Pisti barátom ez idő tájt vett rá, hogy kísérem el „egy könnyed erdei sétára”. Ez volt a Kinizsi 100. Természetesen megfelelő tapasztalat, cipő és ruházat hiányában csak 50 km-ig jutottam. Pár nappal

később a fizikai felmérőn éppen hogy helyt tudtam állni. Ekkor döntöttem el, hogy valamit kezdeni kell magammal. Táplálkozási módot váltottam, és elkezdtem magam kínózni különböző mozgásformákkal. A következő évben már ismét a Kinizsi rajtjában álltam azzal a céllal, hogy csak 50-et megyek, de azt jobb idővel, mint tavaly. Sikert! Még ebben az évben futottam egy 2 órán belüli félmaraton – és innen nem volt megállás. Más túrák és síkfutások is rámtaláltak, mígnem egyszer megtört a jég, és sikerült a Kinizsi 100. (idén, zsinórban nyolcadszor).

Azután valahogy úgy adódott, hogy jó edzési lehetőségnek tűnt a Mátra és a budai hegyek által kínált rövidebb teljesítménytúrák futva történő teljesítése. Ez újabb lehetőség volt arra, hogy egyre nagyobb fákba vágjam a fejszém. Csapatban és párban teljesíteni a Balaton Szupermaraton négy nap alatt, óriási élmény! De milyen lehet egyéniben? Büszkén mondhatom, fel-emelő érzés. Pláne, ha olyan nagyszerű képességű kollégája van az embernek, mint Megyeri Zsolti vagy Ács Laci, akiknek a tanácsait mindig meghallgatom és igyekszem azokat betartani. De a csapatverseny az igazi, mert a barátok alkotta csapat rendkívül sokat segít a közös munkavégzésben. Ezek után mindenféle nagyképűség nélkül mondhatom, hogy az évi 40-50 versenyhétvége, több mint 2500 km futva, gyalog, kerékpáron teljesen átforgalmazza az ember jellemét és a napi kihívásokhoz való alkalmazkodóképességét.

*Tiger Zoltán
főtörzsőrmester
Fotó: a szerző archívuma*

ÉLETKÉPEK

Ezt látnod kell!
Tischler Zoltán

Karbantartás a fedélzeten
Hanzelik Tamás őrm.

A HAZAÉRT

Amerikai tábornok és magyar
matróz Balatonakarattyan
Dr. Murinkó Attila ezds.

Pihenő a hegytetőn
Kamenyiczky Balázs ftörm.

NEMZETKÖZI ÉRDEKLŐDÉS

Az amerikai tábornok magyar altisztekkel, folyóiratunkkal a kezében

Lawrence Randy Powell dandártábornok, a KFOR Parancsnokság törzsfőnöke régóta várt magyarországi hivatalos látogatása során érdeklődéssel lapozgatta a Honvéd Altishti Folyóirat számait. A szemlélődés közben felmerülő kérdésekre Gobányi István főtörzszászlós, a balatonakarattyai KORK vezénylőzászlósa készségesen válaszolt. Az MH 1. Honvéd Hadihajós és Tűzserész Ezred állományába tartozó, a nyári időszakban a Balatonon szolgálatot ellátó Baja nevű hajó parancsnoka – a kiváló képességismeretűt követően – altishti szempontból egészítette ki a közvetlen hangvételű beszélgetést.

*Írta és a felvételt készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar

A kiadásért felel:

Dr. Böröndi Gábor altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzszászlós,

a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós

Berek Zsolt főtörzszászlós

Bogya Sándor főtörzszászlós

Gervai János főtörzszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Négyesi Tibor főtörzszászlós

Soós Lajos főtörzszászlós

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit

Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető:

Benkóczy Zoltán ügyvezető

Ágazati igazgató: Vigh Mihály

Szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: Hanzelik Tamás őrmester

Poszterfotó: Tischler Zoltán

Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítózűzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altishti Folyóirat tagja az

Európai Katonai Sajtószövetségnek

(EMPA)

Vár a Bakony télen!

2 nap
54 km

2019. február 06-07.

a MAGYAR HONVÉDSÉG
54. VESZPRÉM RADAREZRED
rendezésében

AZ 54-ES KIHÍVÁSA TÉLEN

katonai tájékoztatósi túlélő próba

Támogatói nk:

Kövess minket zárt csoportunkban: Az 54-es kihívás Részletek a hamarosan megjelenő VERSENYKIÍRÁS-ban!

HUMOR

Késés

Kovács zászlós képzésre indul a Nagy Vízen túlra.

Izgatottan fészkelődik a repülőgépen, hiszen már félórás késése van a járatnak.

Egyszer csak a hangszórókból felhangzik a stewardess hangja:

– Kedves utasaink, elnézést a késésért, a kapitány valami rendellenességet észlelt a hajtóművek működésében. A problémát sikeresen megoldottuk, a tartalék kapitány kellemes repülést kíván önöknek.

Különleges küldetés

A Szaharában tesztelik a különböző országok kommandósait. A bizottság által meghatározott feladat az, hogy egy elrejtett tevét fel kell kutatni, majd pedig visszahozni. Elindul egy 40 fős amerikai kommandó. Egy fél óra múlva hozzák a tevét.

– Hogy csinálták? – kérdi az elnök.

– Műholdjaink segítségével hamar megtaláltuk, s már hoztuk is.

Kimegy egy 20 fős orosz kommandó. Egy negyedóra múlva hozzák a tevét.

– S maguk, hogy csinálták? – kérdez ismét a bizottság feje.

– Csatárláncba álltunk, végigrohantunk a Szaharában, megtaláltuk a tevét, aztán hoztuk.

Kimegy egy 5 fős szerb kommandó. Tíz perc múlva hoznak egy kékre-zöldre vert, kiszúrt szemű, eltört lábú, letört agyaráú elefántot.

Az elnök el van ájulva a kiváló időeredménytől, de azért megjegyzi:

– Az idő, az egyszerűen fergeteges, csak az a szépséghibája a dolognak, hogy ez nem teve, hanem elefánt.

Mire az elefánt:

– Teve vagyok! Teve vagyok!

Támadás előtt

A második világháborúban a szövetséges csapatok éppen kitörni készülnek a lövészárkukból. A parancsnok lelkesítő szöveget intéz hozzájuk:

– Katonák! Hamarosan támadást indítunk a nációk ellen! Gondoljanak arra, hogy ott kint az ellenségeik vannak!

Azok, akik minden nyomorúságuk okozói! Azok, akik az elpusztításukra törekednek, akik meg akarják gyilkolni önöket minden áldott nap!

Az egyik katona megböki a mellette állót:

– Úristen! Csak nem azt akarja mondani, hogy a szakácsunk a németeknek dolgozik?

Azok az öt éves tervek...

– Elvtársak! – mondja a párttitkár az ötvenes években egy állománygyűlésen. – A tervgazdálkodás a csodákat is képes megvalósítani... A következő öt éves terv végére minden családnak saját repülőgépe lesz!

– Minek az nekem? – szól bele az egyik hallgató.

– Hogy minek? Gondold meg, Kocsis elvtárs! Például meghalod a rádióban, hogy Szegeden lekvárt osztanak. A következő percben már repülőre ülsz, és sorban állhatsz lekvárért!

Szovjetunió

A hidegháború idején Szergej Szergejevics főhadnagy hosszú évek után hazakerkezik Moszkvába. A pályaudvaron leteszi a bőröndjeit, és összedörzsöli a két kezét:

– Tényleg itthon vagyok! Nem tudom elhinni!

Lenéz és látja, hogy a két bőröndje eltűnt. – Most már tényleg elhiszem.

Nyarlás előtt

Tóth törzsőrmester és családja külföldre indulnak nyaralni. Már éppen a repülőtéren, a jegyellenőrzéshez közelednek, amikor Tóth felsóhajt:

– Bárcsak itt lenne velünk a zongoránk is!

– Elment az eszed? – kérdi szörnyülködve a felesége. – Minek kellene nekünk ide még a zongora is?

– Mert rajta maradt a repülőjegyük...

Egyértelmű

Fekete szakaszvezető újdonsült apaként berohan a laktanyába, hogy jelentési kötelezettségének eleget tegyen.

– Százados úr, jelentem, ikreink születtek!

– Na és kire hasonlítanak? – kérdezi a parancsnoka.

– Hogyhogy kire? Hát egymásra!

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

Dr. Hidán Csaba László Régi magyar fegyverek

Eurázsia füves pusztáin alakult ki a lovas életmód és a lovas íjászat. A ló mint gyors harci eszköz, az íj mint távolható fegyver határozta meg a kor hadviselését. A sztyeppei harcosok azonban bőven el voltak látva közelharc fegyverekkel is. A pusztai lovas harcos alakja, viselete, fegyverzete, életformája, gondolkodásmódja a századok alatt alig változott. E könyv a lovasíjász-fegyverzetet, a hadviselés módját mutatja be képeken és rekonstrukciós rajzokon.

Hidán Csaba László régész-történész, harcművészet-oktató az AranySzablya Történelmi Vívóiskola alapítója. Főbb kutatási területe a középkori magyar és sztyeppei had- és fegyvertörténet. A kötet fejezetei nem csak elméleti szempontból elemzik a magyarok és a sztyeppei rokonnépek fegyvereit és harceljárásait, hanem a gyakorlatban szerzett tapasztalatokat is bemutatják. A szerző több mint 25 éve foglalkozik harcművészet-oktatással Magyarországon és a Kárpát-medencében. Ez a tanulmánykötet elsősorban a katonai hagyományörzőknek szeretne hasznos ismereteket adni, de ajánljuk minden hazaszerető és történelem iránt érdeklődő embernek.

Zrínyi Kiadó, 2018

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Emlékezésünk szimbólumai: a katonatárs

◀ **Pihenj csak...** A megsebesült katona nem marad magára, hiszen társa megoldást keresve határozottan tekint a távolba. Történelmünk során a magyar katona mindig tette a dolgát, 1914 és 1918 között éppúgy, mint ma. A Medgyessy Ferenc által készített szobrot a hazáért hősi halált halt fiainak Isaszeg község közössége állíttatta 1925-ben, a Szent István király templom előtti téren.

◀ **Kitartunk!** Székely Károly szobrász 1928-ban, a török-szentmihályi Kossuth téren felavatott alkotásában az elesett, a társa térdén megpihenő és az utolsó perceiben is az erejét fegyverének megtartására összpontosító katona oltalmát lel magabiztos és tetre kész társában.

▶ **Menni kell!** Alsónémedi nagyközségben a Szabadság téren kapott helyet a település háborús hősi emlékműve. Az elesett, de még reménykedő katona mellett megjelenik az erőt és határozottságot adó tüzérségi ágyú szimbóluma, valamint a zászló szimbolikus formában.

▶▶ **Együtt megcsináljuk...** Kard a kézben, vállak átölelve, és gyerünk tovább... – üzeni a szobor az arra járóknak. A balatonkenesei katolikus templom előtti parkban látható Farkas Béla 1927-ben avatott alkotása. Az elhanyagolt állapotú szobor 1992-ben nyert teljes felújítást.

